

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za jeden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za jeden mesec 1 K. 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongreñem trgu št. 12. Upravnosti naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnost pa na Kongreñega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi Velikonočnih praznikov izide prihodnji list v torek, 9. aprila t. l.

V zmislu §. 17. društvenih pravil sklicuje se

občni zbor

delniškega društva

„Narodne Tiskarne“
na dan 21. aprila 1901

ob 11. uri dopoldne

v prostorih „Narodne Tiskarne“.

Dnevni red:

- Poročilo predsednikovo.
- Bilanca „Narodne Tiskarne“ za leto 1900.
- Nasvet upravnega odbora o izplačanji dividende.
- Volitev upravnega odbora.
- Volitev pregledovalcev računov.
- Posamezni nasveti.

Opomba. §. 16. Kdor hoče v občnem zboru glasovati, mora svojo delnico vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico vložiti.

Upravni odbor „Narodne Tiskarne“.

Aleluja!

Zopet plavajo veličastnoubrani glasovi zvonov preko planin in gor, pojoči v gigantski harmoniji tisoč in tisočglasni koral: V stal je — aleluja! In duše vsega krščanskega človeštva drhte danes v veselju, srečepolnem zanosu, srca so blažja in mehkejša, strasti, ki mučijo in begajo narode, pa so se ublažile nehote v teh poezijah polnih praznih vstajenja.

V dobi, ki je premagala narava kruti zimski mraz, ko so odpadle okove ledu in snega, ko so izginile dušečne megle ter je napočila krasna pomlad s svojim topim solncem, s svojim mladim cvetjem in petjem tičev, v dobi, ko vstaja in se kakor nevesta pred poroko lepotični narava z najkrasnejšim nakitom, ki ga premore, — v dobi, ko se začno življenski sokovi hi-

trejše pretakati v vsem stvarstvu, praznuje krščanstvo tudi vstajenje onega bitja, ki ga je rošilo nebo bednemu človečanstvu v srečo in blagoslov — zmago Krista Jezusa nad smrto ter slepoto in zlobo sveta. Vstajenje narave in vstajenje največjega in najplemenitejšega bitja, ki je hodilo kdaj po tej zemlji, se praznuje ta dva dni, in kakor so Slovani narod najdomljivejših, najmehkejših src, slavé prav oni ta dva svetla dneva najiskrenje in najveselejše. V Rusiji izgine tega dne vsak razloček med nizkim in visokim, med imenitnim in preprostim, med starim in mladim: zdušno se raduje vse zmagovalja Vesne in zdušno vriska ondi narod po mestih in selih: »Krist je vstal! Dà, istina!« In bratovsko se poljubljajo vsi brez razločka, kažoči se s tem vredne Onega, ki je učil: »Ljubite se med seboj!«

Tudi Slovenci smo dober, mehak narod, zato pa deluje tudi na nas velika poezija Velike noči z vsem svojim sladkim dojmom. In tudi liberalci, ki se borimo — kakor lažejo naši nasprotniki — zoper vero, pozdravljamo vsako leto z enako iskrenostjo slavlje vstajenja. V prahu se klanjam pred zmagovalnim božanstvom, h kateremu se dviga najponižejša hvaležnost iz naših src, naš um pa se naslaja v svetem trepetu, spoznavajoč v vstajenju Krista Jezusa veličasten simbol.

In če kdaj, polni naše duše ta dva dneva osrečujuča zavest, da bodimo za pravimi cilji po pravih potih, in če kdaj, širi naša srca v velikonočnih praznikih blaženo prepričanje, da se borimo za te svoje velike in visoke smotre tudi s pravimi sredstvi. In nikdar bolje ne čutimo, da smo dobri kristjanje, kot v teh veličastnih dneh!

Kaj je bila misija Krista Jezusa na tem svetu? Pobit je prišel laž, zmoto, zlubo in hinavčino pa ustanoviti božje kraljestvo ljubezni, resnice in pravice. Prišel je razbit okove, v katere je bil vkovani človeški duh, odvzet moč in grozo smrti ter vdihnit narodom veselje do življenja in dela. Krist Jezus je pomladil s svojimi svetlimi uki v obupu zmed in zdvojenja ostarelo človeštvo, izbistrl je pojme o poklicu in nalogi individija ter

očistil zatemnelo in z debelim prahom zablod pokrito naziranje o morali. Položil je močan, neomajnotrdan temelj moderni kulturi ter ji vcepil kalí neprestanega napredka.

A Krist ni samo učil in pridigoval, nego tudi sam živel po svojih naukah. Bil je živa utelešenost svojih lastnih idej, svojih lastnih besed. Kar je zahteval od človeštva, je storil sam ter dajal s svojim življenjem najkrasnejši vzgled človekavzornika. In zato je dejal: »Učite se od mene, ki sem krotak in od srca ponižen!« Izkazoval je nesebično samo dobrute, trosil srečo in radost okoli sebe ter učil vedno in vedno: Ljubite se — bodite pravični! Dà, ljubil je celo svoje sovražnike, dobro je storil onim, ki so ga tepli, mučili in preganjali ter molil zanje, ki so ga kleli in križali. In še v oni strašni urah, ko se je trgala njegova božansko-velika duša iz njegovega krvi plavajočega trupla, ko je trepetal v obupu nad seboj samem, so šepetale njegove posinele ustnice molitev za svoje rablje: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« — In položili so ga v grob, zavalili nanj veliko skalo, zapečatili ga in obdali s stražami. Celo mrtvega njegovega trupla so se bali! In tako so si domisljali, da so ga premagali, da so ga uničili, ž njim pa zatrli njegove ideje in njegove nauke ... Ali vstal je — vstal še lepši in močnejši — inagovit premaganec — brez okov, brez ran! — In v prahu so se zgrudili njegovi sovražniki ter trepetajo pobegnili. Zmagal je, ž njim pa so zmagali njegove ideje ljubezni, pravičnosti in odpustljivosti!

Tudi liberalci pobijamo laž, zmoto, zlubo in hinavčino, bistrimo pojme o nalogi in poklicu človeštva ter se trudimo, da dosezamo po Kristu Jezusu ustanovljeni moderni kulturi vedno večji napredok. Tudi naš narod je bil vkovani v teške okove mračnjaštva, mi pa hočemo prinesti gorko pomlad osvobojenja in vstajenja duha, ki so ga pokopali narodovi sebični sovražniki v grob kulturne teme. Borimo se za resnico in pravico ter pobijamo one, ki so zatajili glavni nauk Krista Jezusa: »Ljubite se med seboj!« Vojujemo proti onim, ki niso krotki in od srca ponižni,

kakor je bil Krist Jezus, nego ošabni, vladežljni, besnomačevalni in sovražniki vsaki kulturi, vsaki svobodi! Borimo se proti onim hinavcem, ki so se docela oddaljili od idej velikega Nazarenca, ki so popolnoma zatajili njegove nauke, a si v Njegovem imenu laste vso avtoritet ter zahtevajo, da se jim pokori ves narod. Liberalci vojujemo proti onim, ki trdijo, da so namestniki Onega, ki je dejal, da Njegovo »kraljestvo ni od tega sveta«, ki je bežal, ko so mu hoteli posaditi na glavo kraljevsko posvetno krono! Liberalci hočemo nadalje, da naj bodo duhovniki v svojem življenju kakor njihov Gospod, ki je spoštoval tuje nazore, ki je ukazoval izpolnovati in sam izpolnival židovske verske naredbe ter učil: »Dajte cesarju, kar je cesarjevga!« — dasi ga je ta cesar preganjal in končno umoril. Naša bojevita duhovščina noče poznati ljubezni in odpuščanja, ona ne moli za svoje napsotnike, nego preklinja, in ugonablja hiše, v katerih žive ljudje drugih mislij, in celo liberalnim ženskam in otrokom ne prizanaša v slepi svoji strasti! Mi se ravnamo po visokem vzgledu Njega, ki je z vrvenimi vozli ogorčen pognal one predzrne in brezbožne kramarje, ki so hoteli napraviti iz templja trgovsko borzo in torišče barantačev! »Dajte Bogu, kar je božjega!« je učil Krist Jezus, in prav tako zahtevamo tudi mi, da bodi božja hiša samo svetišče Gospoda! Naše cerkve ne smejo ostati agitacijski lokal — naše duhovništvo ne sme biti tolpa političnih agentov! Na temelju krščanskih načel torej se borimo za napredovanje moderne kulture med našim ljudstvom — za osvobojenje duha in vesti — za vseobči napredok!

In v tem našem boju, ki izvira iz najsvetjejše ljubezni do slovenske domovine, nas ne vstraši prav nič ter nas ne ustavi niti brezmiseln besediščje tistih baje naprednomislečih omahljivcev, ki trdijo, da je zategadelj naš obstanek v nevarnosti. Kakor Krist Jezus smo trdno prepričani, da je pravica in resnica na naši strani, in kakor On umremo, če treba, radi zanjo, saj vemo, da z nami ne umre teženje za resnico in pravico! Duhovščina,

LISTEK.

Vstajenje.

Dih pómadi s silo je čarobno spet v slovensko domovje zavel, in z oživljajočo je zopet močjo nam duše in srca objel.

Priroda pomljena v žitje novó je vstala iz zimskega snu, in večno nje mladi, deviški obraz pregnal je vse sence mraku.

In cvetek stotisoč iz zemlje hiti po gajih, dolinah, gorah, in zimskih potajnih in temnih duhov postalo je nekamo strah.

Prirode vsa vstaja, povsod blagoslov na zemljo premrlo sipljoč in srca na našo bodočnost svetlo z nadejami navdajajoč.

In dvigamo mi se... za uspehom se uspeh v Slovencih pojavlja povsod; popenjamamo se v visočine duhá, iz sna se je vzdramil naš rod.

Iz dušnega se je mrtvila povspel, ovčobodil dušnih se spon, in misli človeški zapel dosedaj mrtvaški nikakor ni zvon.

Ne; dviga ponosno se bolj kot kdaj prej, pol sveta in več ji je last; a zgrudi mračnjašta se prej ali slej stoglavia in topa pošast.

Mi vstajamo... plava do solčnih višin naš duh po spoznanji hlepeč, mi vstajamo, naše stremljenje pa zre sovrag naš strmeč in boječ.

Poleta duhá, ki nikjer mu ni mej ne vstavi ves črni naš soj; za svobodo gremo in prava rodu odločni, nevstrasheni v boj.

In srečno bo enkrat ta boj dokončan, ki bije ga strast in zavist gospodov mogočnih, ki naj bi jim bil vzornik njihov Jezus Krist.

O, a prave krenili so poti možje, naravnost drvio v propast, in z vero se smelo igrajo sami, da narod lovijo si v past.

A nam izza gore pojavlja se dan in sreča in blagostan ž njim, pa temu naj vši kardinali se vpró in ž njimi naj vpré se ves Rim

in Mahnič, Missija in škof naš Anton, vši rimske učeni može, ki čuva v okrilju jih svojem Miklavž, in ki ob Antonu sedé.

O Kriste, ki si iz ljubezni do nas za grešnike hudo trpel, povej li, če si v veličastvu nebes namestnikov svojih vesel?

Li ne bi kot nekdaj pleteni vzel bič, iz božjih prepodil jih hiš? O, dober, mehak si, o Jezus, do njih, da to njih početje trpiš!

A naj ti namestniki božji besne, ni nas in ne bode nas strah! Prosvete kresovi v domovji goré! Kdo bil bi boječ še in plah?

Iz težkih in mučnih mi vstajamo sanj, pomladni nas dihi budé in vlivajo v žile jekleno nam moč, s pogumom srce nam pojé.

Pa božjemu soncu ustavite luč plujočemu doli na svet! Tako zamoriti se tudi ne dá napredka in znanosti cvet.

In ta cvet občuvati bodoemo mi, da mraz ga mračnjaški ne stré, in vzgajali bomo ga še tem skrbnej, da v lepši krasoti vscveté.

Naj le zaroté se vse črne moči! Vek v duhu že gledamo nov, ko bomo nakanam zvijačnim vsem vkljub vstajenje slavili duhov.

In tega vstajenja duha in srca boje se naš svetli Anton, zato pa želé, da slovenski naš rod naj ne iznebi se teh spon.

Prepozno... ker že se pojavlja nam dan, prosvete kresovi goré, in za domovine nas blagor in čast na delo spasilno bude.

O, blaženi dan, ki ga Stvarnik nebes že podlji na srečo rodú! Saj Ti si Gospod, Ti, propovednik ljubezni, pravice, miru.

zlasti taka, ki dela in živi očitno proti principom Krista Jezusa, ni isto kar je katoliška vera, in naš boj proti politikujočim fanatikom, onečaščajočim mašniško obliko, ni boj proti katoliški cerkvi!

Na dan praznika veselega vstajenja narave in Krista Jezusa, na dan zmagovalstva idej pravice, resnice, ljubezni in napredka, naglašamo vnovič ponosni in neizprosniti svoje stališče ter kličemo vsem svojim somišljenikom slovanski velikonočni pozdrav: „*Christos voskresel!*“

So že zopet tu!

III.

V kolikor se tiče stvari same, moramo znanemu neznancu popolnoma priditi, da njegove misli ne povejo nič novega, nič originalnega. »Misliči« naš možiček pripada še tisti najstarejši šoli, ki je menila, da je s krikom: »Živela Slovenija!« že vse doseženo, in da so s tem krikom rešeni že tudi vsi narodni ideali. Beseda »ideal« tiči mu neprestano na jeziku, da bi nam pa razložil svoje pojme o teh idealih, o tem previdno molči, ravno tako previdno pa molči tudi o tem, kateri ideali so prav za pravškodo trpeli vsled tega, da se je mej nami ojačila napredna stranka.

Vsi ti »jokavci« in »stokovci«, ki žive od ponižnega kruhka tržaške »Edinosti« sučejo že leta in leta jeden in isti samokres. Orožje na kamen, ki se, če ga sprožiš, nikdar ne vname. Ta samokres sprožil je tudi »mislec« in sicer tako-le: »Ali ste se morda kaj zanimali za razpis služeb na kranjskih srednjih šolah? Ima jih »Laibacher Zeitung« od zadnjega tedna meseca svečana. Poiščite si tisto in premišljajte nekoliko. Ob tem boju vedno le izgubljamo. Za šole kakor take, se ne briga nobena stranka, istotako ne za urade in imenovanja. Naši poslanci nimajo pokazati nobene pridobitve. Čehi so si znali pridobiti drugo tehniko, tudi drugo vseučilišče se jim že obeta — naši poslanci pa niso pridobili niti ene meščanske šole.« V teh zadnjih besedah kaže se tista silna ignoranca, ki diči dopisne take vrste! Poslanci na Dunaju naj bi se trudili za pridobitev meščanskih šol, ko jih doma okraji vsak dan lahko zasnujejo, samo če hočejo! Pri nerazsodni masi se ve, se s takim javkanjem kaj doseže, pri pametnem človeku pa ne! Ker se pa špekulira ravno na nerazsodno maso, zategadelj se neprestano kriči, »da ob tem boju vedno le izgubljamo«, in razmre se slikajo tako, kakor da bi brez »bratomornega boja« imeli dandanes že slovensko univerzo, in morda bi se nam »objubljala« tudi — slovenska tehnika! Kaj tacega pišete otrokom, ne pa nam, ki smo resni ljudje! Vzorne naše razmere niso, ali to pa smemo z lahkim srcem trditi, da so se izdatno izboljšale od tistih dob, ko smo bili še »složni«, in ko je dr. Bleiweis tako rekoč celo Slovenijo

nosil v svojem žepu. Od leta do leta napredujemo! Iz spanja prebudila se je tužna Istra, narodna zavest povikšala se je na Goriškem, v Trstu, še celo v zapanem Spodnjem Štajerju. Slovensčina priborila si je svoje mesto po vseh sodiščih, po šolah in uradih, posebno na Kranjskem in še celo na Koroškem, kjer se, ako stranke to zahtevajo, tudi pred celovškimi sodišči slovensko razpravlja. Le politični idijot more trditi, da ima slovenski narod dandas manj garancij za svoj obstanek, nego jih je imel v dobi, ko je po Sloveniji bilo še vse složno in ultramontansko! Te garancije se pa množe od dné do dné, tem bolj, ko se krčijo od dné do dné vrste farovških tepcev in analfabetov. V tem oziru, prijatelji s Trsta, ne damo si napravljati nikakih Potemkinovih vasi; na boljem smo, tako v literaturi, kakor v javnem življenju. Da še ni vse tako, kakor bi bilo želeti, ni naša krivda: v jedni sami noči ne zraste nobeno drevo, tudi v bodoče ne bo zraslo in naj še toliko na vladni zistem i. t. d. zabavljamo!

Zopet druga fraza se glasi:

Na Dunaju nas ne vpoštovajo, tam so slovenski poslanci prave sence. Nekaj resnice je na tem! Slovenska delegacija imela je od nekdaj malo vpliva, od nekdaj so bili slovenski poslanci nekake sence, to pa v prvi vrsti zategadelj, ker so bili ti poslanci po večini prave — ničle. Kar pošilja slovenski narod svoje zastopnike na Dunaj, izbiral si je v to večinoma polovičarje, tiste znane farovške skledoliznine, tiste poluolikance, ki bi bili leta 1701. slovenski narod za silo zastopali, ki so pa leta 1901. v parlamentu podobni slavnatim strašilom v zelniku. Ne prikrivajmo si resnice: slovenski narod nima primerno olikanega in strokovnjaško izobraženega materiala za državnega poslanca. Kakor drugod, tako je tudi v parlamentu: kjer ni vednosti in strokovnjaške znanja, skuša se ta defekt nadomestiti s frazo, posebno s tisto donečo in votlo frazo, ki tako krepko poganja na livadah tržaške »Edinosti«. Tudi na tem polju moral se bode nivo slovenskega naroda povzdigniti, in delati je treba, da polagoma izgine zarod parlamentaričnih slovenskih analfabetov. Tako je, gospoda v Trstu, in da se omenjeni cilj doseže, potrebujemo stranke, ki je odkritosčno in odločno napredna. Naša stranka je taka, in bode taka ostala — vzlisc jokavcem in stokovcem, kojih ima nekaj v svoji sredi.

Tomaževa žlindre in dr. Šusteršič.

(Izpred sodišča.)

V četrtek vršila se je pred ljubljanskim deželnim kot vzklicnim sodiščem velezanimiva kazenska razprava. — Našim čitateljem je izvestno že v spominu, da je bil oče klerikalne gospodarske organizacije, dr. Ivan Šusteršič spravil po

zadnjih državnozborskih volitvah na obtožno klop tudi odličnega pristaša narodno-napredne stranke župana A. Svetlinu v Mlaki pri Komendi. Le-ta izrazil se je namreč na nekem shodu, »da je bil dr. Šusteršič kot drž poslanec zanikern v izvrševanju svojih poslov, da je delal le za farško bisago, ki nikdar ni sita, in da ima umazane roke od Tomaževe žlindre. Ob enem s Šusteršičem tožil je Svetlina tudi knezoškofijski kancelar Šiška, češ, da je prvi trdil pri isti priliki tudi, da sta on (Šiška) in dr. Šusteršič delala v sedaj že pokojni »Gospodarski zvezi« za-se. — Od obeh obtožeb bil je g. župan Svetlin dne 20. februarja t. l. pred c. kr. okrajnim sodiščem popolnoma oproščen, ter obtožitelja obsojena v povračilo vseh stroškov. Sodnik je namreč spoznal, da je zgoraj navedeno očitanje o zaniknosti in farški bisagi le sicer ojstra, a dopustna kritika; glede obtožbe kancelarja Šiške pa ni dal oni izpovedbi kot priče pod prisego zaslisanega kaplana Benkoviča, ki je hotel dne 8. januarja natančneje vedeti, kaj je govoril Svetlin dne 28. novembra p. l., kakor takoj prihodnji dan 29. novembra, ko je celo stvar svojemu posvetnemu političnemu šefu pokorno ovadil; glede očitanja, da ima dr. Šusteršič umazane roke od Tomaževe žlindre, pa je sodnik priznal dognanim dokaz resnice. Zaradi te sodbe je g. dr. Šusteršič v svoji znani — skromnosti zahteval najprej upeljavo disciplinarne preiskave zoper kazenskega sodnika v Kamniku, g. c. kr. pristava Vidica, kar je seveda vzbudilo v vseh pravnih krogih širne Avstrije homeričen smeh, a obenem sta se s sopogorelcem Šiško zoper sodbo sama pritožila, in o tej pritožbi je sodil včeraj vzklicni senat tukajšnjega c. kr. deželnega sodišča. Ta je prvo sodbo v polnem obsegu potrdil, in to iz razlogov kamniškega gospodnika.

Tudi vzklicno sodišče je torej, akoravno je bil g. kaplan Benkovič pripravil tožiteljem dve novi »priči«, iznova priznalo, da je dokaz resnice za trditev, da ima dr. Šusteršič nekvarno njegovi zasebni časti umazane roke od Tomaževe žlindre, popolnoma dognano, ker je bilo poslovanje »Gospodarske zveze« s Tomažovo žlindro vsled iniciative načelnika dr. Šusteršiča v resnici nereelno in nekorektno. Dokaz, kateri je dognal g. Svetlin, pa obstaja v kratkih potezah v sledečem:

Poleti 1899 ukazal je dr. Šusteršič kot načelnik »Gospodarske zveze« ravnatelju iste, naj razglasiti, da prodaja »Zvezda« svojim članom 18% Tomažovo žlindro za 20 krajcarjev ceneje, nego jo dobe člani c. kr. kmetijske družbe od iste. Izgubo plača on, dr. Šusteršič sam, kar pa mora ostati tajno. Ta razglas je resnično izšel v »Slovencu« s pristavkom, odobrenim po načelniku dr. Šusteršiču, da je »Gospodarska zvezda« prišla v tako prijeten položaj vsled »posebnih udobnosti pri nakupovanju«. C. kr. kmetijska družba je seveda na to trditev reagovala ter trdila, da je to nemogoče, a »Slovenec« in

»Domoljub« sta jej na to očitala, da ne zna — kupovati žlindre, in da je zapravila kmetom s tem najmanj 3600 forintov kakor to priča dejstvo, da je »Zvezda« kupila žlindro za 20 kr. ceneje itd. Bilo je to notabene neposredno pred onim občnim zborom c. kr. kmetijske družbe, na katerem so klerikalci isto prvikrat naskočili! Zadnja si stvari, ker je zgoraj navedeni ženialni »coup« dr. Šusteršiča točno še ni bil znan, ni znala raztolmačiti, in le toliko jej je bilo gotovo, da mora biti nižja cena »Gospodarske zvezde« za Tomažovo žlindro, sleparstvo na en ali drugi način. Ravnatelj kmetijske družbe g. Gustav Pirc je po neumornem preiskovanju zasledil toliko, da je bila »Gospodarska zvezda« dobila v resnici večjo kyaniteto manj ko 18% žlindre, in zategadelj je priobčil že februarja meseca p. l. v našem listu »Poslano«, v katerem je »Gospodarski zvezde« očital v suhih besedah, da s svojo Tomažovo žlindro sleparji jasno mnenje in zahteval, naj se ga toži, da mu bo dana prilika, to pred sodiščem dokazati. No »Zvezde« ni tožila, pač pa v »Slovencu« opetovano in na najslovesnejši način zatrtila, da ni imela nikdar manj vredne ko 18% žlindre, da je dala vse kemično preiskati, in da ima dotične certifikate v rokah. Tudi te dve trditvi sta bili razkrinkani na razpravi contra Svetlin kot laž, tako da je dokazana »Gospodarski zvezde« trojna laž: 1.) da lahko daje svojim članom »vsled posebnih udobnostij pri nakupovanju« žlindro 20 kr. ceneje, nego jo dobe člani c. kr. kmetijske družbe, 2.) da ni imela nikdar manj kot 18% žlindre, 3.) da je dala vso kemično preiskati, in da ima dotične certifikate v rokah. Iste tri laži sta naš list in ravnatelj c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc »Gospodarski zvezde« opetovano očital in sedaj je s sodno razsodbo dveh inštancij dognano in pribito, da so bila ta očitanja opravičena, in da si je načelnik »Zvezde«, državni poslanec in načelnik »Slovenskega centra« dr. Ivan Šusteršič s to manipulacijo umazal roke. Razkrinkano je sedaj, da je klerikalna gospodarska organizacija žrtvoyala cel tisočak v blagi namen, da je kradla vzorni c. kr. kmetijski družbi ugled in zaupanje prebivalcev, ter jo obrekovala in denuncirala navzgor in navzdol, da ne razume svojega posla, in da je zapravila članom-kmetovalcem v enem samem letu 3600 gld. To se je godilo tako rekoč neposredno pred občnim zborom kmetijske družbe in s takim orožjem je skušal načelnik »Gospodarske zvezde« dr. Šusteršič ugonobiti c. kr. kmetijsko družbo, ki deluje že desetletja v največji blagor našega kmetovalca, oziroma pridobiti jo v svoje pesti. A sedaj je sam padel v tisto jamo, katero je drugim kopal. Dve c. kr. sodišči sta mu vrgla v lice in brk izjavilo, da je bilo označeno postopanje njegove »Gospodarske zvezde« več kot skrajno umazana konkurenca, da je bilo narančnost nekorektno in nereelno in da je le resnico govoril pogumni župan

Dalje v prilogi.

Christos voskrese!

(Odlomek iz romana „Vstajenje“.)

Spisal grof Lev Nik. Tolstoj.

Od prvega dne, ko je videl Katjušo, je čutil Nehljudov do nje prejšnjo naklonjenost. Prav tako kakor preje ni mogel brez razburjenja videti belega Katjušinega predpasnika, ni mogel brez radosti slišati njene hoje, njenega glasu, njen-ga smeha, ni mogel brez razkošja gledati v njene črne oči, zlasti če se je smejala, ni mogel pred vsem drugim brez nemira videti, kako je zarudela, če se je srečala z njim. Čutil je, da je zaljubljen, toda ne tako kakor preje, ko mu je bila ta ljubezen tajnost in si on sam ni upal priznati, da ljubi, in ko je bil prepričan, da je možno ljubiti samo jedenkrat, — zdaj je bil zaljubljen, svest si tega in vesel in temno vedoč, dasi je to skrival pred samim seboj, v čem tiči ta ljubezen in kaj more nastati iz nje.

V globini svoje duše je vedel, da mu je oditi, in da nima za kaj ostajati pri tetab, vedel je, da iz tega ne more priti nič dobrega, toda bilo mu je tako radostno in prijetno, dasi tega ni priznal, in je ostal.

Zvečer v soboto pred Kristusovim vstajenjem je prišel zluzit jutranjico srečnik z dijakonom in strežnikom.

Nehljudov je, ne da bi obrnil pogled od Katjuše, ki je stala pri vratih in po dajala kadilo, ostal pri jutranjici do konca, ter je že hotel oditi spati, ko je začul s hodnika, kako se Matrena Pavlovna, stara služkinja Marije Ivanovne, in Katjušo na pravljata v cerkev, da bi dale blagoslovit povitice in pasho. »Jaz grem tudi«, si je mislil.

Ko je prijezdil v črni temi, samo tuintam osvitljeni z belečim se snegom, pluskajoč po vodi, na žrebcu, ki je nastavjal ušesa pri pogledu na svetilke, prižgane okoli cerkve, na cerkveni dvor, se je božja služba že pričela.

Mužiki, spoznавši stričnika Marije Ivanovne, so ga odvedli na suho mesto, kjer je razjahal, vzeli mu konja, da bi ga prvezali, ter ga spremili v cerkev. Cerkev je bila polna praznično oblečenega ljudstva.

Na desni strani — mužiki: starci v doma napravljenih kaftanih in obuvalih iz ličja s čistimi, belimi ovoji, in mlađi možje v novih, suknih kaftanih, prepasanih s svitlimi pasovi, in v škornjah. Na lev strani — ženske v rudečih svilenih robcih, v plišovih telovnikih z živo rudečimi rokavji, in v modrih, zelenih, rudečih in pisanih suknjah, v škornjah s podkvicami. Skromne starke v belih robcih pa sivih

kafanib, starodavnih suknjab, v usnjatih čevljih ali novih laptih, so stale za njimi. Med temi in onimi so stali nališpani otroci z mastno se svetečimi gladavami. Mužiki so se prekriževali in priklanjali, stresači z lasmi; ženske, osobito starke, ki so upirale motne oči na jedno samo ikono s svečkami, si trdno pritiscale sklenjene prste na robec na čelu, na ramena in život ter se, nekaj šepetajoče, priklanjale stojé ali padače na kolena. Otroci so, če jih je kdo pogledal, posnemajše odrasle, goreče molili. Zlati ikonastas je plapolal v svečicah, ki so od vseh strani obkrožale z zlatom ovite večje ljudi. Na panikadiju je bilo polno sveč, z lestenca je bilo slišati veseli napev prostovoljnih pevcev z bobnečimi basi in tenkimi otroškimi sopranimi.

Nehljudov je šel naprej. V sredi je stala aristokracija: vlastelin s svojo ženo in sinom v mornarskih bluzi, stanovoj, telegrafist, trgovec v škornjah, okrajni starosta s svetinjo in na desno od amvona, zadaj za vlastelinko, Matreno Pavlovno v lesketajočem lilaštem krilu ter z belo obrobiljnim žalom, pa Katjuša v belem krilu z gubami in z modrim pasom pa rudečim trakom na črni glavi.

Vse je bilo praznično, slavnostno, veselo in prekrasno: i svečeniki v svetilih,

srebrnih plaščih z zlatimi križi, i dijakoni in djački v prazničnih srebrnih in zlatih stiharih, nališpani prostovoljni pevci z namazanimi lasmi, i veseli napevi prazničnih pesnj, i neprestani blagoslovi, katere so svečeniki podeljevali ljudstvu s trojnatimi svečami, okrašenimi s cvetjem, i vedno in vedno se ponavljajoči glasovi: Christos voskrese! Christos voskese! Vse je bilo prekrasno, toda najlepša izmed vsega je bila Katjuša v belem oblačilu in z modrim pasom, z rudečim trakom na črni glavi in navdušeno žarečimi očmi.

Nehljudov je čutil, da ga je ona videla, ne da bi se ozrla. Videl je to, ko je šel blizu mimo nje k oltaru. Nič jej ni imel reči, toda takoj si je izmisli in rekel, idoč mimo nje: »Teta je rekla, da konča post še po drugi maši.«

Mlada krijej je, kakor vedno, če ga je pogledala, zalaila celo ljubko oblije, in črne oči, ki so se smerljivo gledale od spodaj navzgor, se upre v Nehljudova.

»Vem«, je rekla srečno se. V presledku med jutranjico in drugo mašo je Nehljudov odšel iz cerkve. Ljudstvo se je pred njim umikalo ter se mu klanjalo. Nekateri so ga poznali, drugi so vpraševali: »Kdo pa je to?« V predvorani se je vstavil.

Svetlin, ako je očital dr. Šusteršiču kot načelniku »Gospodarske zvezec«, da si je umazal s popisano manipulacijo svoje reke s Tomaževem žlindrom.

Lepše in sijajnejše satisfakcije krvavo žaljena in zavratno napadena c. kr. kmetijska družba pač ni zamogla dobiti, in mi tej vzorni družbi na tem uspehu najsijjajnejše čestitamo. Mi smo pa tudi ponosni na to, da je omogočil to razkrinjanje klerikalne sleparije javnega mnenja v prvi vrsti tudi naš list, iz katerega je zajel g. župan Svetlin svoje, sedaj sodno sankcionirano prepričanje o narodnem gospodarju dr. Šusteršiču. Radovedni smo, kako bo klerikalna gospodarska organizacija prebolela to klofuto in je li bo c. kr. poljedelsko ministrstvo vzlič temu že naprej subvencioniralo gospodarsko (sit venia verbo!) organizacijo, ki je pokazala v tem slučaju, s tako moralno, kakršne bi se sramoval zadnji židovski krošnjar.

Se radovedneji pa smo, je li se bo bivši načelnik razkrinkane »Gospodarske zvezce« dr. Ivan Šusteršič še vedno čutil poklicanega, načelovati »lepemu in mnogoštvilnemu« »Slovenskemu centru«. Njegovi podaniki à la Szayer mu tega gotovo ne bodo branili, ker so gori v Galiciji le preveč vajeni — žlindre.

Novi okrajni šolski nadzorniki na Kranjskem.

(Konec.)

Naši okrajni šolski nadzorniki morajo biti objektivni v vsakem pogledu — to ponavljamo: v vsakem pogledu! Kadars je krivda na naši strani, je treba prijaznega spomina, prijateljskega sveta, kolegjalnega pouka. Tisti si ne bo nikdar pridobil splošnega spoštovanja in zaupanja, ki kaže svojo oblast in veličino, ki sezna po skrajnostih, da zadosti svoji osebnosti. Subjektivnost je nadzornikova moralična smrt.

Že jih čujemo: „Učit. Tovariš“ hoče vplivati na okrajne šolske nadzornike! — Ni res! Kdor vso to stvar premisli trezno in s poštenim namenom, ta nam bo pridril, da so naše besede docela resnične, in da nismo hoteli reči ničesar drugega nego samo to: Naši okrajni šolski nadzorniki naj nam bodo pravični sodniki, ki naj računajo s faktičnimi razmerami. Naj ne imajo svojih izvolencev in izvoljenk, temveč njih hvala in graja naj bo vsem enako pravična, enako odmerjena — taka, kakor si jo kdo zaslubi!

Verjemite, da nam je ubogo malo do samih besedi, in bodisi da so še tako lepe! Nam je do tega, da se da zasluženo priznanje delu in uspehom. Naši nadzorniki bodo videli naše delo in naše uspehe in bodo zadovoljni z nami, mi pa bomo videli njih nepristranost in pravičnost, njih naklonjenost in podporo, in bomo zadovoljni z njimi. Ia tako bomo tudi v bodočnosti ustvarjali mogično silo, ki bo delovala k povzdigi in napredku našega šolstva. Nam pa kot delavcem na polju narodne prosvete in kot ljudem s srcem

Tu ga je obstopila tolpa prosjakov; razdal je drobir, ki ga je imel seboj, ter odšel po stopnjicah.

Zdanično se je že tako, da je bilo videti, toda solnce še ni vzhajalo. Po rovih okoli cerkve se je nastanilo ljudstvo. Katjuša je ostala v cerkvi in Nehljudov se je ustavil, da bi jo počakal.

Ljudstvo je neprestano prihajalo ven, tolko z okovanimi škornji ob tlak, odhajalo po stopnjicah ter se razispalo po cerkevem dvoru in pokopališču.

Siv starec s tresočo glavo, sladčičar Marije Ivanovne, je ustavil Nehljudova, pozdravil ga s Kristusovim vstajenjem, in njegova žena, starka z vraskovitim vratom, ki se je videl izpod svilnenega robca, mu je dala žolto žafanasto jajce, katero je vzela iz žepnega robca. Tu se je približal mlad, smebljajoč se, žilav mužik v dolgem novem plašču z zelenim pasom.

„Christos voskrese“, pravi smeje se z očmi, se približa Nehljudovu, ga obklopi s prijetnim, mužikom lastnim vonjem ter ga, ščetljajoč ga pri tem s svojo kodrasto brado, trikrat poljubi s svojimi silnimi, svežimi ustmi popočoma v sredo ust.

V trenotku, ko se je Nehljudov porobljal z mužikom in vzel od njega temno-

in načeli ostane slej kot prej najlepše pličilo, da nam ne očita nič hudega in slabega tisti nadzornik, ki je vedno z nami, ki ve za vsa naša dejanja in za vse naše misli — čista in mirna vest!

Pa še nekaj se nam zdi umestno, da omenimo ob tej priliki: nadzornik za ljubljanske nemške šole še ni imenovan. Dve stvari sta tu, ki jih moramo grajati: prvič ni prav, da se je odvzelo nadzorovanje teh šol nadzorniku za slovenske šole in drugič ni prav, da se imenujejo za nadzornike teh šol taki ljudje, ki nimajo niti pojma o ljudskem šolstvu, ki so nadzorniki le zato, da pridejo čez nekaj let, celo preden preteče njih funkcionska doba, na kako boljše mesto. To se je zgodilo tudi v zadnjem slučaju, ko je bil imenovan profesor Proft ravnateljem celjske gimnazije.

Mislimo, da je nadzornik slovenskih ljubljanskih ljudskih šol tudi toliko sposoben mož, da bi mogel nadzorovati te šole. A odbremeniti ga je treba. Za dobe nadzorništva bi moral imeti dopust, da bi mu bilo mogoče ves čas posvetiti nadzorovanju ljubljanskih šol. Tako, večno menjavanje pa, kakršno je prišlo sedaj v veljavu, ne more biti na noben način šolstvu v korist, da, celo v veliko škodo mu je, ker se imenujejo nadzornikom, kakor smo že rekli, ljudje, ki nimajo niti pojma o ljudskem šolstvu. Odločno moramo pondarjati, da ni ljudska šola nikakšno poizkuševališče, kjer bi preobračali neveči ljudje pedagoške in metodiške kozolce ter se igrali napredku v kvar in učiteljstvu v zagrenitev njega itak težavnega posla z ljubljanskim šolstvom samo da potem splezajo za klin više. Vzgoja in pouk nista igrači, da bi se kot žoga metali iz rok v roke. In ne vemo, koliko mero domišljavosti mora imeti človek, ki se ni niti za trenutek potrudil, da bi proučil ljudsko šolstvo, pa si vendar upa prevzeti nadzorniško službo! Dobro naj si zapomnijo merodajni faktorji zlate besede, ki jih je zapisal dr. Friderik Dittes:

„Die Pädagogik ist eine ernste Sache und will mit Besonnenheit und Klarheit behandelt sein!“

Želimo, da bi se uvaževal te naše besede, saj smo jih zapisali samo zato, ker nam je edino do napredka in pa do tega, da se po nepotrebnem ne obtežuje učiteljstvu že sama po sebi težavna služba. Pa če že nikakor ne gre, da bi imelo ljubljanske šole samo enega nadzornika, ki je dober za slovenske in utrakovistične šole, a bi za samo nemške ne bil, torej zahteva dobra stvar sama, da se izrodi nadzorovanje nemških šol v ečim rokam, najbolje kakemu učitelju javne šole.

Vsa tukaj ni treba uganjati politike, in gospo Protekcijo naj za sedaj izključijo od zeleni mize!

„Učit. Tovariš“.

V Ljubljani, 6 aprila.
Taktika Mladočehov.

Izvrševalni odbor mladočehske stranke in parlamentarna komisija mladočehskega državnozborskega kluba sta imela v Pragi skupno sejo, v kateri je predsedoval načelnik izvrševalnega odbora, dr. Škarda,

poročal pa o položaju vodja mladočehskega državnozborskega kluba, dr. Pacak, ki je tudi omenjal pogajanja z vlado in koncesije, katera je Čehom vlada dovolila. Dr. Pacak ni povedal, kakšne koncesije so to, ker so se Mladočehi s častno besedo vezali molčati, a naglašal je vendar le, da so koncesije le na arnodnogospodarskega značaja, ne pa narodnega. Na to se je v debati razpravljalo o bodoči taktiki Mladočehov v parlamentu. Povdralo se je, da so bili naročili, naj imajo politiki svobodne roke, zvesti, in da naj ostanejo pri tej taktiki tudi še v bodočem. Splošno se je naglašalo, da je rabiti obstrukcijo le v najskrajnejšem slučaju. Seja se bo po velikonočnih praznikih nadaljevala. Že uspeh te seje kaže, da mladočehski klub tudi po Velikinoči ne namerava delati principialno obstrukcijo, da Mladočehi parlamentu nočajo delati ovir in težav.

Nova smer v Srbiji.

Ministrska kriza v Srbiji je že rešena. Kralj Aleksander je sprejel demisijo itak le provizornega Jovanovićevega ministra in poveril sestavo novega kabineta dr. Mihi Vujiču. Jovanović je imenovan predsednikom kasacijskega sodišča. O dr. Vujiču piše „Agramer Tagblatt“, da ga smatrajo v Srbiji opravičeno za izbornega strokovnjaka na narodno-gospodarskem in zlasti na finančnem polju. Vujić je bil že opetovan finančni minister ter si je, spočetka teoretik, doslej pridobil že dosti praktičnih izkušenj. Kar pa ga posebno odlikuje, je dejstvo, da je neomadeževan značaj. Vujić je sedaj že v mnogih ministrativih žalostnega spomina, a nanj ni padla nikdar niti senca. Nadalje je imenovan dosedanji sekcijski šef v notranjem ministrstvu Drag. Stamenović za ministra pravosodja, zmerni radikalce Velimirović pa prevzame portfelj javnih del. V sedanjem kabinetu so 4 radikalci, trije naprednjaki in jeden neutralce (vojni minister). Ministrstvo predstavlja torej koalicijo med skrajnjim krilom naprednjakov s skrajnjim krilom radikalcev. Misli se, da se pridruži večina radikalcev sedanji Vujičevi politiki, ki hoče uvesti liberalno ustavo. „Agramer Tagblatt“ piše, da je imenoval kralj sedaj započeto smer demokratično, ki boda pravica tradicijam in željam srbskega naroda. „Obzor“ pa poroča, da hoče uvesti kralj nekak absolutizem. Novo ustavo namerava baje uveljaviti s kraljevskim ukazom, ne pa parlamentarnim potom. Nova ustava se baje proglaši šele na jesen, ali — po drugih poročilih — še ta mesec. Podrobnosti ustave so še uenzane, a baje se določi tudi pravica ženskega prestolonasledništva.

Ustaja v Macedoniji?

Iz Sredca poročajo dunajski „Reichswehr“, da so postale razmere na Balkanu neznotne. Obravnava proti takozvanim macedonskim zarotnikom v Solunu, kjer so bili sojeni sami Bulgari, se je završila z obsodo večine teh rodoljubov. Trije so bili obsojeni celo na smrt, namreč: Mihajlov, Conka in Georgijev; sedem jih je obsojenih na dosmrtno ječo. Med temi so profesor Matov, šolski nadzornik Tošev in učitelj Nikov. Štiri so obsojeni v večletno ječo. In kaj so ti nesreč-

„Zarés, vstal je,“ odvrne Nehljudov, poljubuje se z njo.

Ozre se po Katjuši. Ta zarudi, a v tem trenotku se mu približa.

„Christos voskrese, Dmitrij Ivanović.“

„Vo istinu voskrese,“ reče on. Poljubita se dvakrat in kakor bi ponišljala, če je treba še, ter bi se odločila, da je treba, se poljubita tretjič in se nasmejata oba.

„Ali ne pojdeti k svečeniku?“ vpraša Nehljudov.

„Nikakor, medve posediva tukaj, Dmitrij Ivanović,“ reče Katjuša in vzduhne težko kakor po radostnem delu iz polnih prsi, zroča mu s svojim pokornim, deviškim, ljubečim, komaj znatno dvignjenim pogledom naravnost v oči.

V ljubezni med možem in ženo je vselej trenotek, ko dosegne ljubezen do svojega vrhunca, ko ni v njej nič zavest nega, premišljenega, ko ni v njej nič poželjivega. Tak trenotek je bil za Nehljudova ta noč radostnega vstajenja Kristusovega.

Vedel je, da je bila v njej ta ljubezen, ker jo je to noč in to jutro začutil v sebi, ter spoznal, da se v tej ljubezni zliva z njo v jedno bitje.

neži storili? Bili so členi macedonskega odbora, ali pa so bili z njim v zvezi. Radi te „krivde“ bodo morali poginjati, vkovani v železo, v ječah Male Azije. Težko je misliti, da bi omenjene tri obsojence res usmrtili, kajti to bi Bulgare silno razburilo ter ustajo pospešilo. Turki zopet preiskujejo hiše macedonskih Bulgarov ter jih zapirajo. Macedonski kongres se bo vrnil 17. aprila. Sedanji predsednik Sarafov odstopi, na mesto njega pa bo izvoljen upokojeni general Začev. Bulgarska vlada dela kongresu ovire ter je državnim nastavljenjem naravnost prepovedala, udeležiti se ga, ali vrnil se bo zato vendar le. Ako pa sklene kongres splošno ustajo, ali če jo ukaže osrednji macedonski odbor, se bo morala tudi bolgarska vlada pridružiti revolucionarnemu gibanju. Položaj je precej resen. Iz Odese poročajo „Standardu“, da se zbirajo ruske čete v Besarabiji in da bo pri Benderju koncentracija, od koder prekoračijo Rusi, če treba, Prut. Odeški generalni guverner, grof Musin Paškin, je bil zato poklican v Peterburg. Vsekakor so razmere na Balkanu radi zanikernosti Turčije prav napete!

Dijaški nemiri v Rusiji

so se v zadnjem tednu m. m. ponovili ter so imeli v nekaterih vsečiliških mestih žalostne posledice. V Harkovu pa je 24. marca zbralo nad 300 visokošolcev blizu kolodvora, da preprečijo administrativno izgnanstvo nekaterih dijakov, ki naj bi se odpeljali po odgonu z večernim vlakom. Dijadi se policiji niso hoteli umakniti, zato je polkovnik orožništva ukazal, odstraniti dijake siloma. Vnel se je boj, v katerem so bili velikošolci premagani. 30 dijakov je bilo aretiranih in obsojenih v zapor. V Rigi so morali politebniko radi nemirov zapreti. Vlada hoče baje določiti za vsako vsečilišče neko gotovo fiksno število velikošolcev. To je storil že Nikolaj I. leta 1848, ki je določil za vsako fakulteto 300 dijakov. Aleksander II. pa je zopet odpril vsečilišča vsakomur. No, uspeha ne bo sedaj nobenega, pač pa se bode s to odzvede, če se res izda, napredku ruske kulture napravila le nova ovira. Na Ruskem so sedaj vse univerze zaprte. O bestialnem postopanju ruske police in ruskega vojaštva poročajo listi gorostasnosti, ki morajo utrditi v nas le simpatije do — izgrednikov!

Vojna v Južni Afriki.

„Central News“ poročajo iz Standertonu, da je Dewet še v bližini mesta Vreda, in da Botha še ni pri Standertonu nego v Transvaalu. Pričakuje se, da bo Dewet skušal, združiti se z Botho ter prekoračil železnico blizu Platta. Portugiško časopisje poroča obširno o navdušenem sprejemu iz zaliva Delagoa v Lissabono do spelih Barov. Dočim je portugiška vlada Angležem prijazna, je izražal narod na buren način svoje simpatije do Barov. „Seculo“ poroča: Ko so burski junaki zapustili vlak, se je pojavilo navdušenje. Klicalo se je: „Živel Transvaal! Živel Buri! Živel general Pienar!“ In občinstvo je mahalo z robci in klobuki. Ko je vstavil vlak general Pienar, zaorili so klici iznova. — Neki sotrudnik „Matica“ je posetil v Utrechtu predsednika Krügerja, ki mu je

Golgota.

Ljudje so se nasičeni razli, ko zbičali so Ga, spsovali in krvavečega k razbojnnikom na les pripeli grčav... Pod križe stražniki so seli in pa tkljali kocke.

In noč je pala na zemljo, oj, divja, težka, strahovita, iz srca moč izganjajoč. Zapokala so v gori skale, podirali domovi se, grobovi se odpirali in palme trepetale vitke. Tam daleč, daleč na zatonu, skoz magle goste in temo prodrlje je slabotno sonce, rudeče kakor kri. In vstajali so mrtveci pa v haljah belih rajali. — Bog človek je umiral...

Zdaj v cedri stari zaščuti, začuje se zamokel padec. Glej, hrka in se plazi težko upahan človek v Golgotu, na kraj, kjer mukopolno mrje. Odrešenik na križu.

povedal, da odpotuje v Ameriko šele tedaj, ko bode bolj zdrav, ter ko dobi več nade na uspeh. Krüger se je pritožil, da angleški listi nesramno lažejo, in da Botha gledé neodvisnosti Transvaala ni odnehal niti za las. Gledé dela v rudokopih je dejal Krüger, da se ni nehalo nikdar, dokler ni vdrl Roberts, in dokler so bili Buri gospodje v deželi. Šele odkar so dospeli Angleži v deželo, se je začelo uničevanje tuje posesti, in se je nehalo vse delo. Buri cenijo rudokope, dasi so vzrok vse njihove nesreče. Krüger je končno dejal: Glasno morem povdarijati, da moremo nadaljevati vojno še dolgo dolgo. Orožja, streljiva in bojevnikov imamo v izobilju. Mir sklenemo le tedaj, ako se ne bo zahtevalo, naj se udamo. Na Boga zaupam in vem, da ostanemo zmagovalci.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. aprila.

— Osebne vesti. Okrajnemu glavarstvu za ljubljansko okolico dodeljeni deželnovladni konceptni praktikant g. dr. Ivan Vrtačnik je poklican k deželnim vladam; deželnemu šolskemu svetu kranjskemu dodeljeni deželnovladni konceptni praktikant gsp. dr. Friderik Lukan je poklican h glavarstvu v Ljubljani, deželnovladni konceptni praktikant g. dr. Leopold Žužek pa je dodeljen deželnemu šolskemu svetu.

— Shod volilcev narodne-napredne stranke sklical bode dr. Ivan Tavčar na belo nedeljo. Kje se bode vršil shod, pri katerem bode ljubljanski državni poslanec pojasnil svoje razmere do hrvatsko-slovenškega kluba, se bode pravočasno objavilo.

— Izvrševalni odbor narodne napredne stranke je v zadnji svoji seji odobril sklepe ljubljanskih zaupnikov glede kandidatov za mestne dopolnilne volitve v Ljubljani.

— „Slovenski Gospodar“, ki je med slovenskimi listi primerno to, kar je vitez Berks po mnenju nekega dunajskega časopisa med državnimi poslanci, imenuje izstop dr. Tavčarju iz hrvatsko-slovenškega kluba pisanko, kojo sta dr. Ploj in Robič darovala vsem spodnještajerskim Slovencem. Lepa pisanka za letošnjo Velikonoč! Tako vsklikla pobožni „Gospodar“, ko meni, da se bode sedaj zopet zapričela idila narodnega konservativnega lenuštva, ki je bilo na Spodnjem Štajerskem od nekdaj absolutni vladar. Vse je v abstinenci, pod eno in isto odoje spita odvetnik in duhovnik, prebavlja in menita, da je s tem vse doseženo. Videli bomo, kako se stvar razprede! Morda dobe spodnještajerski Slovenci kako drugo, lepo pisanko za dobo Velikonoč! Vse je mogoče, in niti izključeno ni, da bi se na Spodnjem Štajerskem ne ustanovila krepka napredna stranka, kakor jo imamo na Kranjskem in Goriškem. Potrebna bi bila! Da potem Ploj in Robič v Velikinoči ne bodeta več pisank z Dunaja prinašala, je pa tudi gotovo!

— „Novi list“ na Reki je žalosten, da so vsi napredni slovenski poslanci izstopili iz hrvatsko-slovenškega kluba. Te

žalosti mu ne štejemo v zlo; pač pa mu zamerimo, da izreka sodbo o kranjskih räzmerah, katerih prav čisto nič ne pozna. Če meni, da se odnošaji na Kranjskem ne morejo vzdržati več, in če se mej vrsticami tolaži na poraz naše napredne stranke, potem se pač kmalu prepriča, da so bile napadne informacije, iz katerih je zajel svoje »mnjenje, oziroma svojo tolažbo.« Izvrševalni odbor napredne naše stranke je bil z naprednimi poslanci solidaren, in ta solidarnost se danes ne krha še prav nič. Sicer bi pa Hrvatom, ki sedaj radi krize v hrvatsko-slovenskem klubu zavijajo solzne oči, svetovali, naj svojega komedijantovstva ne tirajo predaleč. Omenjena kriza je nastala vsled konventikelov, katere sta imela škofer Jeglič in dvorni svetnik Ploj na Dunaju, ob času, ko je prvi za goškega kurata pri dvornih krogih beračil. To je notorično! Knežoško ljubljanski zapiskal, marijoneta dr. Ploj pa je zaplesal! In za njim plesal je celi klub, ter se tako postavil pod komando dr. Antona Jegliča. Pod tako komando pa slovenski naprednjaki, ako niso hoteli osmešiti svojih političnih principov, niso mogli služiti! To je pač umljivo samo ob sebi!

— Klerikalci in volitve v občinski svet ljubljanski. Pišejo nam: Ni še bilo kmalo takega dirindaja v klerikalnem taboru, kakoršen je sedaj. Klerikalci mobilizirali so vso znano sodrgo, ki popiva po raznih predmestnih gostilnah. Pijače je toliko, da kar teče od miz. Saj pa menda še ni usahnil znani vir — potresni fond za nesrečne Ljubljane, na česar račun ljubljanski hišni posestniki še vedno čakajo nestrpno in kakor se videti tudi zaman, — dasi je volitev dr. Šusteršiča in drugih njegovih tovarišev veljala toliko, dabi Slovenci in Hrvati s temi novci obdržali lahko koroški in mandat drja. Lagin je in tudi pridobili istrsko peto kurijo. — „Vse je naše“, vpijejo plačani klerikalni agitatorji. „Mali posestniki in obrtniki šli bodo z malimi izjemami z nami. Pooblastil imamo dovelj. To je uspev sv. misijona itd.“ Mi pa vprašamo, kako je bilo nekje, ko je krepka posestnica klerikalno nadleglo prijela za vrat in ga postavila pred prag? Klerikalec je hotel namreč na vsak način doseči, da bi volilka svoje narodni stranki dano pooblastilo preklica. Sprva je z lepa dejala agitatorju: „Jaz tega ne storim, besede še nisem nikdar prekomila in tudi podpisa ne prekličem. Saj še misijonarju nisem hotela prispeti, toliko manj pa Vam, ko vam, da le obrekujete in ste zategadelj že na Žabjaku sedeli“. No mož je le silih naprej, znašel se je pa tudi kmalu pred durmi in ker je na stopnicah glasno zabavaljal, odprla je hčerka okno in mati krstila je z veže prišedšega sitneža s precejšnjim curkom. — Glavni stan klerikalnih agitatorjev je na Poljanah. Ondot shaja se v

raznih gostilnah cvet klerikalne stranke: kandidat za župana Erzin, večna kandidata Breskvar in Kregar. Bodočemu županu posrečilo se je pridobiti novo moč v osebi nekega pred kratkim na Poljanah naseljenega posestnika in ga hoče baje tudi v III. razredu kandidirati. Sveda ta gospod bo III. razred rešil, kajti »gotovo je, da bo narodni stranki najmanj 100 glasov vzel“. Tako se hvalijo klerikalci. Mi pa, ki bolje poznamo naše zanesljive volilce, vemo prav dobro, da se bo klerikalna nakana izjavilova. Na svidenje torej pri Filipih!

— Slovensko gledališče in „Slovenec“. Klerikalci kot znani sovražniki vsake omike in prosvete, jeli so se v zadnjem času zopet zaganjati v naše narodno gledališče. Silno jih jezi, da je naše gledališče jedinole po zaslugu požrtvovalnih patriotov naše stranke tako lepo napredovalo. Vse bi jim bilo prav, da bi leti odborniki liberalci ne bili tako delavni in nesebični. Klerikalcem itak ni nič na gledališču, ker je v liberalnih rokah, in torej brezvomno hudičeva naprava. Njim povsem zadostujejo predstave v „Katoliškem domu“, kakor zgodovinske drame v 15. dejanjih „Mlini pod zemljo“. — „Pobožna Genovefa in hudobni Golo“. — „Kafež“ itd. „Slovenec“ pošilja tudi že nekaj let k občnim zborom dramatičnega društva svojega poročevalca, toda samo „šncljat“. Njegova poročila niso nič drugačia, kakor zavijanje dejanskega položaja in hudobno zabavljanie in smešenje osebno mu neljubih odbornikov. Drugje bi vsakemu takemu „šncljatu“, ki spada povsem drugam, kakor pa v dostojno družbo, — pokazali vrata, samo pri nas se ima še toliko nepotrebnih ozirov. — Sedaj se „Slovenec“ zopet huduje, da se mu ni poslala nobena notica o konstituiranju novega odbora. Bodí mu jedenkrat za vselej povedano: „Slovenec“ ni zapisal doslej še besedice o vodstvu slovenskega gledališča, ne da bi ga napadal in smešil. Komaj se je posrečilo popolnit odbor z nekaterimi mladimi močmi: že je pobral blato na cesti ter ga vrgel nanje, da bi jim že v začetku skalil veselje do dela. Poročila, katera je v preteklih sezoni pošiljala intendanca uredništvu „Slovenca“, bila so vedno predolga ter jih je uredništvo včasih tako postriglo, da ni skoraj ničesar ostalo. Klerikalni stranki, ki hoče imeti svojega zastopnika (!) v odboru, bodi povedano, da je to sedaj absolutno nemogoče, kajti odbor volijo samo člani dramatičnega društva. Mej člani dramatičnega društva in ne najdemo niti jednega klerikalcev. — Gospodje naj torej najprvo pristopijo temu za narodno kulturo prepotrebnu društvu, — članarina znaša samo 4 krone — in uverjeni naj bodo, da se bodo z največjim načudnjenjem pozvali v odbor. Delavnih močij nam itak primanjkuje. Toda vse dozdanje postopanje „Slovenčeve“ je le herostratska gonja. Ako se zaganjajo, — seveda brez stvarnih argumentov — v odbor, oziroma v nekatere odbornike, je to jedinole dokaz, da hočejo potom intrige skovati neko nasprotstvo zoper gledališče ter mu na vsak način škodovati. Da se jim to ne posreči, skrbelo bode poleg vodstva tudi naše zadovoljstvo narodno občinstvo.

— Šusteršičeva gospodarska organizacija na Koroškem. Šusteršičeve lovorike na Kranjskem niso dale mirno spati koroškim klerikalcem, in tudi ti so hoteli imeti kako podjetje po njegovem receptu. Ustanovili so v Sinčivesi „Žitno skladišče“, ki je v koroški deželi, kamor se žito le uvažuje, toliko potrebno kakor voda v črevlju. Ker s samim skladiščem ni šlo, naredili so „gospodarsko zadružno“, in ker je bila velika izguba neizogibna, pridejali so še „konsum“, ter so odkritosrdno povedali, da ima konsum nalogu, pokrivati upravne stroške, t. j. izgubo. Priznati se pa mora, da se koroški klerikalni gospodarski organizatorji prav lepo ločijo od kranjskih, in sicer v tem, da so prvi odkritosrdni, drugi pa delajo vse na skrivnem ter zlasti skrivajo in teje svoje neuspehe, dasi že najbolj neumen kmet pozna falitne razmere vedenje kranjskih „konsumov“. Tako na pr. kranjski klerikalci snujejo zadruge in trde, da hočejo kmetu pomagati, a zamolče njih pravi namen, t. j. vse spraviti pod klerikalni jarem ter uničiti svoje politične nasprotnike. No, koroški klerikalci so odkritosrdnejši, oni naravnost povedo, da je zadruge „vzvileni namen“ in jeno pomodjootresti se liberalne kuge. (Glej „Mir“ štev. 40,

z dne 4. septembra 1900.) — Kranjski klerikalci nič ne povedo, kako lepo spravljajo zadruge kmetijske pridelke v denar, koliko imajo pri tem izgube, zlasti pri fižolu, kako kmeta slepijo, dasi je znano, kako so pri večini takih kupčij pogoreli in so oskodovali na jedni strani kmeta, na drugi pa poštenega trgovca, ki plačuje ogromne davke. Za kmeta jim tako ne gre, a liberalnega trgovca uničiti je njih vzvišena nalog, in izvrševanje te naloge naj plača kmet, saj po njih mnenju kmet za kaj drugega tako ni, kakor da pomaga klerikalcem do prevlade, in da se izsesava v klerikalne namene. V tem so Korošci zopet boljši, oni priznavajo odkritosrdno, kako je z zadrugo v Sinčivesi. Na občnem zboru dne 10. marca so poročali, da dobitek zdaj še ni pokril stroškov (!) (po naše bi se reklo, da ima zadruga izgubo), in sklenili so pokriti deficit z odpiskom od glavnih deležev. Poročilo pravi dalje: Primanjkljaj je torej pokrit, a zadruga mora odslej delati kakor privatne firme, (t. j. kakor liberalni trgovci, proti katerim je zadruga osnovana) in ne more deliti dobrota. Ljubezni organizatorji so namreč zadružnikom obljudljali nebesa že na tem svetu, a besede niso mogli in tudi ne znali držati ter bi sedaj radi kmeta slepili s praznimi frazami. V poročilu tudi pravijo, da v škodo pri podjetju nihče ne more priti, malo prej pa pišejo, da so se odpisali glavni deleži! Če pri kakem delniškem podjetju vsled izgube glavnice odpisajo del delniške vrednosti, klerikalci precej upijejo: Glejte liberalno gospodarstvo! če pa zadruga vzame del vrednosti zadružnim deležem, pa trdijo, da s tem ni nihče oškodovan! Ali imajo veljaki gospodarske zadruge v Sinčivesi zadružnike za tako neumne, da verujejo takim poročilom, ali pa so sami tako nebesko neumni! Zadruga v Sinčivesi pove tudi odkritosrdno, kakšno „smolo“ imajo z nakupovanjem in prodajanjem leče, a tolaži naj se, kranjske zadruge imajo še večjo smolo s fižolom, dasi jih neposredno vodi Šusteršičevi sv. Duh. Zakaj imajo kranjske zadruge še večjo smolo, je bržkone vzrok, da jih vodi dr. Šusteršič, kajti iz poročila zadruge v Sinčivesi v „Mru“ z dne 4. aprila t. l. je povedano, da so doktorji slabí načelniki zadrag. „Mru“ misli, da so liberalni doktorji za take reči za nič, no, na Kranjskem pa vidimo, da so tudi klerikalni za nič.

— Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa državne gimnazije v Kranju nam je poslalo sledenči dopis: Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. V Kranju, dne 5. aprila 1901. Sklicevaje se na § 19. tisk. zak., prosi podpisano ravnateljstvo za sprejem sledenčega uradnega popravka dnevnih vesti, objavljenih v „Slovenskem Narodu“ št. 73 z dne 30. marca 1901, „Objektivno postopanje gimnazijalnega ravnateljstva v Kranju“. Ni res, da je poslal ravnatelj Hubad nekaterem njegovim dijakom v karcer zaradi čitanja „Slov. Naroda“. Res je le, da je določil učiteljski zbor jednoglasno v konferencijski dne 21. marca t. l. v smislu § 22. disciplinarne reda za c. kr. državne gimnazije na Kranjskem, ki prepoveduje naročati si političnih spisov, karcer nekaterim dijakom, ki so bili naročeni na „Slov. Narod“. Ni res, da dijaki „Slovenca“ in „Slovenski List“ prav očitno in ostentativno čitajo in kolportirajo, in da ravnatelj ni ničesar storil, da temu naredi konec. Res pa je, da ravnatelj o tem ničesar ne ve in torej nima povoda, zakonito postopati v tem oziur; sicer pa je bil že v Šolskem letu 1898/99 kaznovan en dijak tukajnjega zavoda zaradi podobnega prestopka, ki se je tikal „Slov. Lista“. Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa državne gimnazije.

Jos. Hubad, c. kr. ravnatelj.

— „Spisovnik ljubavnih in ženitovanjskih pisem“ je spisal Radoslav Silvester, a založil ga je Anton Turk, knjigar v Ljubljani. Za 60 vin. dobe s to knjižico vsi srečni in nesrečni zaljubljenci, možitve željne deklice in v dove ali pa ženitve hrepeneči samci in v dovoi natančna navodila, kako jim je ravnati in pisati, da vkujejo svojo ljubljeno osebo v jarem ljubezni in zakona, ali pa kako se na najhitrejši način odrešijo nadležnih vailjivcev. Sprosto in „poesijo“ se navaja v teh bukvicah naskakovati nedolžna in v ljubezni še izkušena arca. Občalovati je samo, da založnik ni priložil dodatka zahval tistih moških in

Oj, ostro to je kamnje;
globoko v nogu se sadi
in kri izvablja nase.
A romar nočni nič ne čuti,
naprej hiti, brez sape skoro,
v obupnosti trepetajoč,
do Izveličarja.
In vije roke mrzle, moli:
— Odpusti mi, odpusti,
moj dobri Bog, ki si nedolžen
na križ pribit!
Huhu, odpusti mi, odpusti!
Glej, po kolenih plazim se
do Tebe v uri smrtni,
da Te še prosim odpuščanja...
Huhu, saj mrtev bil sem že
a brez miru, oj, brez miru
je duša moja plavala
in blodia na okrog v temi.
Zdaj plazim se do Tebe,
steptan — potrt — skesan.
Glej, črv sem v prahu...
Huhu, odpusti mi, moj Bog
in reši me, odreši muk,
saj si Odrešenik...
In že stoji pred križi tremi.
Tam v sredi On visi...
Kri vrča kaplje mu iz ran
na tdo zemljo subo.

Te kaplje vidijo se v temi
in v rahlem solnčnem svitu rujnem,
ko da zlato bi padalo
izgubljujoč se v pesku.
To vidi grešnik...
Napnó se žile mu na čelu,
v pesti se sklenejo mu prsti
in mraz mu stresi ude trudne;
oci se iskre mu izbulijo.
Zdaj stisne med rameni glavo
pa sikne pol, pol zahrešči:
— Zlato, zlato!
In splazi se do križa,
ko tiger v resju step bengalskih,
ki v noči gre na krvoloco rop.
Desnico pomoli tresočo
tja, kamor kaplje kri Njegova.
In vroča kane kaplja
na roko tatu — Kristove krvi...
In mož zavpije, zarujove,
da stresi vzdih se mirni,
pa skoči, kakor obstrelijena zver
in proč beži vpijoč v temo.
Proletstva poln na vekov veka
in drugič že življenja sit
črez rob v prepad teman
indajnik Juda strmoglav.

Vojenov.

ženskih, katerim so se tu zbrani ljubezni recepti že obnesli, in ki so na podlagi teh vzorcev že naredili srečo! Knjižica, tiskana na pivniku in v slabem jeziku, je za nas zanimiva zategadelj, ker ne najdemo nikjer povedano, kdo jo je tiskal. Po zakonu pa je določeno, da mora biti navedeno na vsaki javni tiskovini tudi ime tiskarja ali tiskarne, sicer sta tiskar in založnik kaznjiva. Iz tega tiskovnega zakona pa ni izvzet niti ljubavni niti ženitovanjski spisnik, in njeni ga je spisal „poet“ — „Zgodnje Danice“. Ali zdi se nam, da vemo vzdok, zekaj se je zatajila tiskarna. Vse kaže namreč, da je izšla ta strastna, spolne ljubezni polna in k ljubezenskemu uživanju navajajoča knjižica v naši — „Katališki tiskarni“. Gospodje klerikalci so v javnosti veliki nasprotniki spolne ljubezni, skrivaj pa delajo zanjo, če jim to kaj nese! Ti „lex Heinzejevi“ so zmcžni tiskati tudi pornografske zmagazine, ako se jih dobro plača in pa — če ostane njihovo ime tajno! Morda doživimo še kdaj, da začno naši brumni klerikalci skrivno konkurenco dunajski tvoří Sigi Ernsta! Zalogo in razprodajo sprejme morda usnjari Pollak, katerega specialiteta so itak — svinjske kože!

— Politika v spovednici. Tudi gorški fanatiki zanašajo politiko v spovednico kakor kranjski. Minole dni je šlo neko dekle k spovedi na Kostanjevico. Prava spoved je bila prav kratka in tiha, kakor je prav. Ali kmalu je začel pop rohneti, da so čuli daleč proč vsi ljudje: bilo je govora o „Soči“ in „Primorcu“. Ubogo dekle je povedalo resnico, da čita oba lista, na kar jo je začel pop oštrevati, strašiti jo z večnim pogubljenjem in s tem, da jej ne da odveze. Po dolgem času je dekle odšlo vse zbegano in rudeč od srama.

— Društvo za zaničevane duhovnike. V cerkvi sv. Ignacija na Travniku v Gorici bilo oznanjeno, da se osnuje novo društvo službenic, katerim bo naloga: moliti za „zaničevane“ duhovnike. Slovenske dekle bodo morale torej odslej pridno delati ves teden, v nedeljo v razvedrilo pa bodo morale moliti za „zaničevane“ duhovne. Novemu društvu želimo mnogo uspeha, da bi naše dekle tako pridno molile, da se vsi „zaničevani“ duhovni v kratkem času spodbujajo ter pridejo na pravo pot tako, da jih ne bo treba tem grdim „liberalcem“ več „zaničevati“, potem tudi ne bo več potrebe, moliti zanje, vsled česar se društvo razpusti, da bodo dekle ob nedeljah ob svojem prostem času zopet proste ter ne več vkljenjene v društvo molitve za „zaničevane“ duhovne. Blagoslov z neba na tako društvo!

— Zaveza češkoslovenskega sokolstva je razposlala tale oklic: Bratje Sokoli! Bratje Slovani! Vzpomirjajte se še danes z radostjo na pretekle krasne sestanke vsesokolske in upoštevajte njih veliki pomen za razvoj slovenskega Sokolstva, sklicujemo po šestih letih IV. shod vsesokolski na 29. in 30. junija in 1. julija 1901. in to zopet v naši starodavni slovenski zlati Pragi, h kateremu Vas tem potom najprisrčneje vabimo. Na dnevnom redu slavnosti bodo tekmovalne veje in skupna javna telovadba vseh sokoških društev. Mi hočemo z mogočnim, organizovanim nastopom pokazati vsemu svetu resnični in globoki zmisel naroda našega za zdravi in krepki život, za sestavno, vsestransko vzgojo telosno, hočemo ravno v teh trenotnih nasproti nesrečnemu vplivu modernega življenja in upornih bojev pokazati, da naša misel ne upada, da ideja sokolska, hrepenička k visokim idealom povznesti vse sile narodne, verna prevzeti nalogi, vztrajno in neodljivo speje k novim uspehom v prospeku in korist drage nam domovine. Pri teh krasnih trenutkih želimo vroče kakor pri milnih sestankih videti zbrano vso slovensko rodbino sokolsko, stopajočo mož poleg moža, junak poleg junaka v tesno združenih vrstah pod jednim praporom in geslom v dokaz jednotnih interesov in idealov, in v utrjenje vernih pobratimskih vezij, v katerih nas spojuje krvno sorodstvo in skupno pokolenje slovensko. Radi tega Vas vabimo, dragi bratje, kar najprisrčneje k svojim praznikom. Pridite poveselit se z nami nad napredkom skupne naše stvari, porodovat se v sredi odkritosrčnih tovaršev in prijateljev, pridite pomerit junaških svojih sil v viteškem tekmovalju — mi Vas pričakujemo in sprejmemo z odprtim naročjem. Zlata slovenska Praga, katero krasiti starodavni plasč kraljevski, polna plemenitih spominov na veliko

in slavno svojo zgodovino, sprejme Vas kakor rodne brate in se gotovo potrdi, da si boste svoj izlet v središče češkega naroda ohranili v prijetnem spominu. Natančni vspored slavnostij se naznani pozneje. Na zdar! Do svidenja v Pragi! — Predsedništvo „Zveze češkoslovenskega Sokolstva“. — V Pragi, dne 10. svetega Ivana 1901. — Dr. Jan Podlipny, starosta Dr. Jos. Scheiner, tajnik.

— Usposobljenostni izpit za občne ljudske in meščanske šole se začne dne 6. maja t. l. Prošnje so poslati do 1. maja.

— Občni zbor kolesarskega društva „Slavec“ vrši se v soboto, dne 13. t. m. v malo sobi gostilne „pri zlati ribi“ ob pol 9. uri zvečer s sledenjem vsporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev odbora. 6. Raznoterosti.

— Ljubljanska meščanska godba priredi pri ugodnem vremenu v pondeljek, dne 8. t. m. ob pol 12. uri promenadni koncert v „Zvezdi“. Vspored: 1. Zajc: „Domovina“, koračnica. 2. Majcen: Symphonia originale. 3. Ivanoviči: „Suspīnul“, valček. 4. Schneider: Serenada. 5. Wetaschek: „Ob Neretvi“, polka fr. 6. Šebek: Jugoslovanski plesi. 7. Řaba: Jugoslovanska koračnica.

— Tamburaški klub „Krim“ nam poroča: Dramatična igra tamburaškega kluba „Krim“ viško-glinške čitalnice vrši se ob polu 8. uri in ne ob polu 5. uri, kakor se je poročalo.

— Otvritev letovišča v Kamniku. Jutri se otvorijo letoviščni prostori, kavarna in restavrant kopališča v Kamniku.

— Posojilnica za Loškipotok, Drago in Travno bo imela svoj občni zbor 14. apr. ob 4. uri popoldne v uradni sobi v Travniku. Vspored: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobritev računa za leto 1900. 3. Volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti.

— Umrl je po dolgi mučni bolezni dne 2. t. m. zjutraj g. Ivo Rupnik. Bil je vedno zvest narodnjak, občinski odbornik in predsednik bralnega društva v Podkraju nad Vipavo. Bodil mu zemljica lahka!

— Na postaji v Divači je ponesrečil v ponedeljek 64letni železniški delavec Ivan Perhavc. Delal je na progi, po kateri so po pomoti drugi delavci porinili železniški voz proti njemu. Voz je prišel zadej za njim, vsled česar ga Perhavc ni opazil. Voz ga je vrzel na tla, in teško poškodovanega Perhavca so morali prepeljati v Trst v bolnišnico.

— Velik koncert in ples v Brežicah prirede slovenski in hravski velikosoli na velikonočni ponedeljek v Brežicah. Veselica se vrši na korist družbe sv. Cirila in Metoda.

— V Šmarju na Štajerskem umrl je dne 30. sušča t. l. gosp Josip Brinšek, upokojeni nadučitelj. Rajni je služboval kot učitelj od leta 1835. do 1879. med tem zadnjih 34 let kot nadučitelj v Šmarju. Bil je jako priljubljen in dober učitelj.

— Svinje so požrle pri Sv. Bolzenku pri Majšpergu 8 mesecov starega otroka, katerega so pustili starši brez paznika v zibelki.

— Samomor. V Gradcu se je ustrelil filozof Gustav Heiduška iz strahu, da bi zblaznel.

— Otrok se ožgal in umrl. Pred par dnevi je prišel deček računskega nadređnika Krepса v Gorici, ko se je mati nekoliko odstranila, v dotiku z ognjem v kuhinji. Otrok se je ožgal po telesu, posebno na prsih, in čez dva dni je umrl vsled opečnin. Deček je imel 4½ leta.

— Opera „Rusalka“, lirska pravljica Jaroslava Kvapila, zložil Anton Dvořák, je dosegla na prškem odu siajan uspeh. Opera je fino muzikalno delo z nežnimi melodičnimi motivi, pristronarodnega značaja in originalnosti. Ta nova Dvořákovska opera je baje njegovo najboljše in najlepše, kar je doslej ustvaril slavni in tudi v Slovenskih čislani skladatelj češki.

— Tatjana Tolstoj. Sotrudnik rimske „Tribune“ se je razgovarjal z najstarejšo hčerjo grofa Leva Tolstega, ki je omožena ter prebiva radi bolezni soproga v Rimu. Tatjana Tolstoj je dejala o izobčenju svojega očeta: Stvar je uprav smešna, a kar se tiče mojega očeta, zanj ta ekskomunika ni obsodba, nego apotezo. Obsut je s ploho cvetja, došli so listi in došle so deputacije, a vse mu čestitajo, kakor da je dosegel najvišje odlikovanje. Stvar je

sloph čudna. Onega dne, ko je bil moj oče — nekako pred 20 leti — sam seboj na čistem, je izdal izjavo, da ne pripada več k pravoslavni cerkvi. Isto je izjavil v svojih spisih. Kakšen pomen ima torej njegovo izobčenje iz cerkve, katero je že sam davno zapustil? — „Ali ne bo imela ekskomunika zanj nengodnih političnih posledic?“ je vprašal žurnalist. — Ne, ne, je odgovorila Tatjana. Kaj mu morejo storiti? Izgnati ga? Tega si ne upajo, sicer bi bili to storili že davno. Pametno ga puščajo v tišini pri njegovih poslih in knjigah. Moj oče je zelo marljiv. V Moskvi bo v kratkem koncert v dobrodelno svrhu. Vodi ga moja mati. Na koncertu se bodo med drugim čitala nekatera poglavja iz doslej neizdane knjige mojega očeta. To je roman, ki ga je oče začel pred 10 leti. Naslov mu je „Hadži Murat“ in ima za snov boje Rusije pred 50 leti proti kavkaškim plemenom. V tem romanu so dramatični prizori, in spominjam se, da sem pri prepisovanju rokopisa na mestu, kjer se pripoveduje, kako je bil ubit sin Hadži Murata, moral vstati in sprehtjati se, da pomirim svojo razburjenost. „Hadži Murat“ še ni gotov, in ne vem kdaj bode. Moj oče dela jako naporno. „Ana Karenina“ je bila prepisana sedemkrat, kar je opravila moja mati. Morete misliti obup njegovih založnikov in izdajateljev. Končno je povedala grofica Tatjana, da piše Tolstoj sedaj dramo v enem dejanju.

* Civilna lista evropskih vladarjev. Izimši ruskega carja in sultana, katerih dveh letna plača se ne da natanko določiti, dobiva največje dohodke avstrijski cesar: 18,600 000 kron, nato nemški cesar 15.719.296 mark, italijanski kralj 15.050.000 lir, španski kralj dobiva 9.250.000 frankov, portugalski kralj 1.642.000 mark, švedsko-norveški 1.320.000, a razen tega ima kralj temeljno glavnico 300 000 kron. Danski kralj dobiva letno 1.105.410 mark, belgijski 3.300 000 fr., Hollaneci pa dajejo svoji vladaricam le 600.000 for. Rumunjska plača kralju 1.185.185 lejov, Srbija pa 1.200.000 dinarjev. Grški kralj ima 1.126.000 drahem na leto. Najmanje ima črnogorski knez, t. j. 67.000 kron. Bavarski kralj ima 5.403.160 mark, saški 3.142.000 mark, virtemberški 2.008.796 mark, darmstadtški veliki nadvojvodoboda 1.331.857 mark, anhaltški knez 600.000 mark, oldenburški nadvojvod 255.000 mark, a saško-koburški knez 300.000 mark letnih dohodkov. Seveda ima vsak vladar še svoje privatno premoženje in privatne dohodke razen te „plače“ ali — civilne liste.

* Zverska mati. V Primoštenu pri Šibeniku je rodila neka kmetica nezakonsko dete. Da uniči dokaz svoje sramote, je dete sežgal. Pri tem ji je pomagla mati. Sedaj sta obe zaprti v sibeniškem preiskovalnem zaporu.

* Proč z vlečko! Prav sedaj, ko so prišla v modo dolga ženska krila in misli že vsaka dama, da mora vlačiti za seboj dolg rep, sicer je svet ne bo smatral za elegantno in fino, so izdale monakovske dame javen oklic, v katerem pozivljajo „vse žene in dekleta vseke starosti, ki nočejo biti s svojo ničemernostjo in brezmiselnostjo razširjevateljice jetike“, naj delajo zoper — vlečko! Oklic nosi 200 podpisov najdolnejših, najizobraženijih monakovskih gospoj in gospic.

* Vožnja upravnega sodnika. V Ameriki je okoliš upravnega sodnika vse države razdeljen na sodne okraje, kojim načeljuje maršal. Kadar potuje upravni sodnik po svojih krajih, je navada, da skrbi maršal za njegovo ugodnost. V hotelih plača račune, preskrbuje vozove itd. Tudi upravni sodnik Brewer je bil navaden podobnih ugodnosti. Zadnjič je potoval po okraju, ki je dobil novega maršala. Temu vožnji, naj ga pričakuje z vozom. To se je zgodilo, in upravni sodnik je zadovoljno zopet odpotoval. Nekoliko manj je bil zadovoljen, ko je prejel račun za voz. Ogorčen vrne račun z opombo, da naj se zaračuni med državne stroške. A maršal mu odgovori, da justično ministarstvo računa ni sprejelo, ker o vozovih upravnega sodnika ni nobenega predpisa. Hočeš, nočeš, je moral račun poravnati, toda maršala je obvestil, naj vpraša svoje tovariše, kako naredi. Da jim voz preskrbe, ne da bi ga plačali. Ko se je po opravkih zopet pripeljal v oni kraj, ga je uljubo iznenadilo, ko ga je pred

kolodvorom čkal maršal z vozom. „No“, vpraša, „ali ste zvedeli, kako vaši tovariši voz zaračunajo?“ Na pritrjevalni odgovor vpraša: „No, kako pa naredi?“ Na prav lahek način: voz se zaračuni v razpredelku „vožnja zločincev“; tako ga morajo plačati.“

Knjizevnost.

— A. P. Čehov: *Momenti*. Iz spisov Čehova prevel Ivan Prijatelj. Izdal in založil Lav. Schwentner v Ljubljani 205 str. Cena 3 krone. Knjigotrg Lav. Schwentner nas kar obsipa z novimi knjigami. To je dokaz, koliko je pridobila z njim slovenska literatura, hkrati pa veselo znamenje, da se ljubezen do lepe domače knjige širi med Slovenci vedno bolj! Naš narod si želi dobrega berila, in gosp. Schwentner mu ga daje v izobilju. Tekom par let je izdal g. Schwentner že celo serijo domačih glasbenih del za petje, klavir in citre, založil Zupančičeve in Kettejeve poezije, več mladiških knjig, albumov in slik, Čankarjeve novele in črtice „Vinjeti“, dvoje dram „Jakob Ruda“ in „Za narodov blagor“, izdaja Kersnikove spise, založil je nekaj brošur in raznih manjših del (nekatera z ilustracijami), sedaj pa je izdal debel in eleganten zvezek A. P. Čehovih spisov v lepem prevodu g. Iv. Prijatelja. Med mlajšimi russkimi pisatelji je A. P. Čehov sedaj najpriljubljenejši in najpopularnejši. Njegove kratke duhovite, fino poantirane črtice se čitajo po vsem svetu, pričenjajo jih v prevodu vseh najboljših listi, in tudi naš list je prinesel že mnogo njegovih krasnih spisov. Prijateljevi novi prevodi so točni in docela v duhu izvirnika. Zato pa pozdravljamo to lepo knjigo, s katero je Šeberjeva tiskarna v Postojni zopet pokazala, da more tekmovati z vsako glede okusa. V knjigi je tudi komedija „Utva“, ki je na repertoarju sloven. gledališča. O Čehovu je napisal g. Prijatelj v zadnji štev. „Lj. Zvona“ lepo študio. Nanjo opozarjam svoje čitatelje za sedaj; pri prvi priliki pa izpregovorimo o Čehovu sami kaj več v podlistku! Knjiga „Momenti“ toplo priporočamo!

Telefonska in brzjavna poročila.

Postojna 5. aprila. Odobravamo izstop dr. Ferjančiča iz hrvatsko-slovenskega kluba. Živeli narodno napredni državni poslanci, sedaj prosti klerikalne komande.

Napredni volilci.

Vipava 6. aprila. Slava nevpogljivim značajem dr. Tavčarja, dr. Ferjančiča in Plantana.

Goški naprednjaki.

Col Podkraj 6. aprila. Tavčarjev izstop nam je nov dokaz kremenitega značaja. V boju s Tavčarjem na čelu! kličejo zavedni Colčani in Podkrajci.

Sevnica 6. aprila. Boštanjski radikalci kličejo s svojimi naprednimi sevnškimi mejaši: Živeli napredni naši poslanci dr. Tavčar, dr. Ferjančič, Plantan, Gabršček! Nevstrašeni stojte kot skale!

Brno 6. aprila. Izvrševalni odbor češke stranke na Moravskem je sklican na 14. t. m.

Bolcan 6. aprila. Danes zjutraj ob 10. uri se je čutil tukaj štiri sekunde trajajoč potres.

Sredec 6. aprila. Bivši ministrski predsednik Stojlov je po kratki bolezni danes umrl, star komaj 49 let. Bil je večkrat minister ter še kot mladenič politično delaven. Bil je v obeh odpolanstvih, ki sta Battenburgu in Kloburžu nesli knežjo krono. V l. 1885. in 1886. je bil v regentstvu zunanjji minister.

Genova 6. aprila. Radi izgonu anarhista Matheja so se pripetili včeraj tu veliki izgredi. Množica je demonstrirala pred konzulat. Orožništvo je napravilo red.

Darila.

Upravnštvo našega lista so poslali za družbo sv. Cirila in Metoda. Povodom odhodnice g. Fran Potokarja, učitelja iz Drage, 9 krov 40 vin. nabranih v gostilni g. J. Lavrič v Loškem potoku pod gesлом: Draga je in bode stala v vrstah sinov majke Slave. — Gosp. Alekš v Idriji 6 krov mesto vence na krsto nepozabne Olge. — Gg. litiske in šmartenske Slovenke 200 krov za piruhe. — Gosp. Orožen v Trebnjem 6 krov, katere so darovali Milan, Eda, Draga, Minka, Bogomil in Marta à 1 krov za piruhe. Skupaj 220 krov 40 vin.

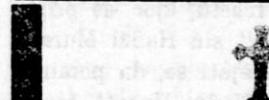
XLIV. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos . . .	25946 K 14 vin.
5 " zvezber	7355
6 " ajtaj	7384
2. popol.	7400
	72 sl. jvzhod
	6-8 ar. svzvod
	11-9 sl. jvzhod
	pol. oblač
	3-2 mm
Srednja včerajšnja temperatura 87°, normale: 77°.	

Dunajska borza

dne 4. aprila 1900.

Skupni državni dolg v notah . . .	98.35
Skupni državni dolg v srebru . . .	98.05
Avtrijska zlata renta . . .	117.90
Avtrijska kronska renta 4% . . .	97.35
Ogrska zlata renta 4% . . .	117.65
Ogrska kronska renta 4% . . .	93.10
Astro-ogrške bančne delnice . . .	1690 —
Kreditne delnice . . .	707 —
London vista . . .	240/15
Nemški državni bankovci za 100 mark . . .	117.57
20 mark . . .	23.49
20 frankov . . .	19.08
Italijanski bankovci . . .	90.50
C. kr. cekini . . .	11.32

Globoke žalosti potri naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskreno-ljubljena, nepozabna mati, oziroma tašča in starja mati, gospa

Katarina Deu

zasebnica

po dolgi ter zelo mučni bolezni, previdena s svetotajstvom, včeraj v petek, dne 5. aprila, ob 1/4 12. uri ponoti v 76. letu svoje starosti, blaženo v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki predrage rajnice se bodo v nedeljo, dne 7. aprila ob 5. uri popoldne v hiši žalosti na Dunajski eesti št. 17 slovesno blagoslovili ter potem položili na mirodvoru pri Sv. Kristofu v rodbinsko rakev k zadnjemu počitku.

Svete maše zadužnice se bodo brale v cerkvi Marijinega oznanjenja.

Za tiko sožalje prosojo

(744) žaljuči ostali.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1901.

(25-2)

Priporoča se, paziti na to znamenje, užano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se tako pogostoma prodajajo ponaredbe

Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

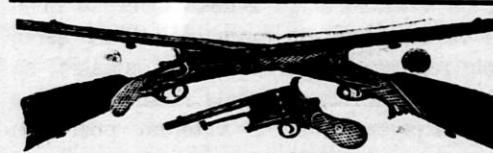
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastneru in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih šperriah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Z visoko provizijo za krog privatnih naročnikov

Se išče zastopnik

za neko tkalnico pavole in platna z razpoljalno trgovino. (703-3)

Ponudbe sprejema pod: „W. L. 1091“ Rudolf Mosse, Dunaj, I, Seilerstraße 2.

Tovarna ustavljena l. 1870.

Anton Sodja, puškar v Borovljah (Ferlach) Koroško

priporoča puške in revolverje iz svoje zaloge in tovarne, izdelane po najnovjih sistemih iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitet z Trocevne puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za vsako delo sem vesten porok sam. Puške so c. kr. uradno preizkušene.

Prevzemam vsako popravilo in predelejanje, narejam nova kopitša ter izvršujem vse hitro in po najnižjih cenah.

Cenik dopoljiljam slovenske ali nemške brezplačno in franko. (1963-29)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

11. aprila Statendam 6-00 popoldne.
18. aprila Potsdam 12-30 popoldne.
25. aprila Maasdam 6-30 popoldne.
2. maja Rotterdam 12-30 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton, Potsdam 12.500 ton. (88-13)

Cene v prvi kajiti od 264 K naprej je prista drugi kajiti od 228 K nička III. razred 197 K 40 h s Dunaja.

Pisarni na Dunaju: Za kajite: I., Kolowratring 10; za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A. Avstr. podružnico v Brnu, Inomostu in Trestu.

Φ Kôpel Rogatec Slatina.

Južne železnice postaja: Polčane (Pötschach).

Krasno prebivališče za poleti. Preizkušeno zdravilišče za bolezni v želodcu, na jetrih in ledvicah, za sladkorna bolezni (diabetes), žolčne kamene, katarhe v golitancu in na krvju itd.

Prospekti se dobe pri ravnatelju.

Meteorologično poročilo.

Vrh nad morjem 800-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

April	Čas opaževanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mozg. v m.
5. 9. zvezber	7355	72 sl. jvzhod	dež			
6. 7. ajtaj	7384	6-8 ar. svzvod	dež			
2. popol.	7400	11-9 sl. jvzhod	pol. oblač	3-2 mm		

Srednja včerajšnja temperatura 87°, normale: 77°.

Štajerska

FROG A. vrelec
KISELA VODA **Gempel-in-Styria** vrelec
SVETOVNOZNANA OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihail Kastner
v Ljubljani. (714-1)

„Veljava“.

— Vsled praznika v ponedeljek sestanek v torek ob 1. uri popoldne „pri Škerjancu“. (735)

Epilepsijska. (571-4)

Kdo trpi na padavje bolezni, krču ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosti v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

Plüss-Staufer-jev klej v tobolčih in steklenicah večkrat odlikovan z zlatimi in srebrnimi svetinjami, s katerim se lahko zlepijo zlomljene stvari, ima na prodaj **Fran Kollmann** v Ljubljani. (511-3)

100 do 300 goldinarjev na mesec lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreč. Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (606-3)

Stanovanje s hrano se takoj išče za realca.

Več se pozive pri gospodu Bambergu, Dalmatinove ulice 6. (732)

Dobro ohranjen Šivalni stroj se po ceni proda. Vpraša naj se v trafiški na Kongresnem trgu št. 3. (722)

Ucenec

z zadostno šolsko naobrazbo sprejme se takoj za neko večjo manufaktурno trgovino v Ljubljani. (665-3)

Kje? pove upravnštvo „Slov. Nar.“

Hiša

v Dolu pri Ljubljani, s pekarijo in nekliko zemljisci, se proda.

Kupci naj se obrnejo za naslov na upravnštvo „Slov. Naroda“. (698-2)

Kolo brezverižno, za gospode, popolnoma novo, še nič rabljeno in eno za dame z verigo sta za polovično ceno na prodaj.

Več pové **L. Habat** v Zagorju ob Savi. (710-2)

Originalna steklenica brinovca

Franc Cvet-a v Kamniku.

Za Veliko noc priporoča

Jakob Zalaznik pekarija in slaščarna Stari trg št. 21 fine orebove, rozinove, mandeljlove in medene potice

pince — tituli in druga različna peciva.

Naročila prejemam in izvršujem točno.

Ženitna ponudba.

Vdovec, poestnih, oam, orednje otarooti, želi ce oesnati s gozdodico ali vdovo v otarooti od 26 do 40 let, ki je veča nekoliko slovenškega, italijanskega in nemškega jezika. Prednost ima dobra kuharica in ona, ki ima kaj dote. Ponudbe, ce mogoce o oliko, katera ce takoj tajno vrne, do 8. aprila t. l. pod „S. G.“ na upravnostvo „Slov. Naroda“. (692-2)

Katahralis se priporoča kot najboljše sredstvo pri kašlu in hripcavosti. Zavoj samo 50 vinarjev. Zaloga imata v Ljubljani M. Leustek lekarnar in U. pl. Trnkoczy lekarnar. (1931-10/2)

Učenec

ki je dovršil najmanj 2 razreda srednje šole, lepega vedenja, sprejme se takoj v neko tukajšnjo boljšo trgovino galanterijskega blaga.

Kje, pové iz prijaznosti upravnosti »Slov. Naroda«. (730)

Predivo

korak tudi

vse druge deželne pridelke kupuje najdraže Anton Kolenc

trgovec v „Narodnem domu“ v Celji. Kdor ima veliko predivo, naj naznani zadnjo ceno in množino. (524-10)

Dne 9. aprila t. l.
dopoldne ob 10. uri
vršila se bode
v „hotelu Graizer“
na Dunajski cesti št. 26

javna dražba

v konkurzni sklad Andreja Schmoliner-ja spadajoče kuhinjske oprave, kuhinjske in jedilne posode, kozarcev za vino in pivo, kisle vode, vira v steklenicah, praznih steklenic, drv, premoga itd., h kateri se kupci s tem vabijo.

Oskrbnik konkurznega sklada:
(725-2) Dr. Otto Wallentschag.

Za kašelj in katar so
Kaiserjevi (2117-22)
prsni bonboni.

uspešno sredstvo, 2650 notarsko ovekar se pripoznava rovilenimi spričevali. Jedini dokaz za gotovo pomoč pri kašlu, hripcavosti, kataru in zasilenju. Zavoj 20 in 40 h pri Mr. Pr. Mardetschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mostu, pri Ubaldu pl. Trnkoczyju in dež. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladojević.

Ustanovljeno 1. 1870.
Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke

samo iz blaga tvrdk B. Schroll, Graumann in Sigl. Nikako malovredno tovarniško, manjšo najkrbcnije domače delo.

Za brezhibni krov in najpoštenejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. HAMANN, Ljubljana

Mestni trg št. 8. (2586-7)

Istotam se dobi Izvirno dr. Gustav Jäger-ja volneno perilo vsake vrste, kopeljsko perilo, potem klebuke iz ledina in kož tvrdk Pleiss, Hickl in Pfeiffer, najboljše moške in ženske nogovice, kravate, modre, žepne robe, razno drugo medno in tkanino blago za gospode, dame in otroke itd. itd.

Lastno izdelovanje predpasnikov, bluz, spodnjih kril, justranjih jopic, spanjih sukenj itd.

Cene so v primeru z dobro blaga brez konkurenco.

Ako bi imel kupec vzrok, biti nezadovoljen z blagom pri meni kupljenim, se to blago rade voljo zamenja ali pa denar povrne.

Svinjsko gnjat
fino surovo maslo
izborna pristna vina v steklenicah
priporoča (12-78)

Edmund Kavčić

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z tako lepo veržico, točno idoča, za katere se daje dve letne garancije. Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi podobami. 1 jako fina kravatna igla s simili briljantom, 1 krasen kolijev iz orient-biserov, patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati mošnjiček, tako elegantni nastavek za smotke, 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpisiljalnica

S. Kohane, Krakovo,
poštno predalo 22,
(619-3) Ako ne ugaja, se denar vrne.

Najboljša
desertna
in
medicinalna
vina
so
iz
vinograd-
niške družbe
„ACHAIA“
v Patrasu.

Glavne znamke:

Mavrodaphne (ručna in sladka)

Achajec (belo in ne sladko). (146-12)

Glavni zastopnik:

C. J. Schrauth

Dunaj, IX., Frankgasse 4.

Zaloga v Ljubljani:
Josip Mayer, lekarnar.
Anton Kanc, drožist.

Kovačica, ključarska delavnica, več hlevov, skladišč in drugih večjih prostorov

se odda v najem.

Več se izvá pri J. J. Kantzu, Rimska cesta št. 16. (709-2)

Špargljeva
plantaža, 3 orala obsezajoča, dobavlja vsako množino špargljev. Dobivajo se pri Viktorija-drevesnici v Lovrečini pri Zagrebu. (648-5)

Lepotično grmovje in drevesa za okrašenje parkov in vrtov.

Da izpraznim svoje drevesnice, odajem za polovično vrednost mnogovrstna lepotična drevesa in grmiče, kakor tudi divje kostanje, večkrat presajene smreke, žlahtne borovce, kakor tudi mnogovrstno smrečje. Velika zaloga vrtnic nizkih in visokih, in tako tudi druge mnogovrstne vrtni sadike in cvetlice v lončih, vse pod navadno ceno.

Ilustrirani cenik se dobi brezplačno.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika
umetni in trgovski vrtnar
v Ljubljani. (729-1)

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strele po najnovješih sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeleje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrirani cenki zastoj. (13-2682)

Uradno dovoljena (727)
posredovalnica stanovanj in služeb

G-FILUX

Gospodske ulice št. 6

namestni takoj:

nekaj kuharjev, poleg soberice ter služabnika tudi k 2 osebam, dobra plača; soberico k grofici na deželo, 3 hišine, pestunjo za Reko, bone za Ogrsko, nekaj matkarjev, gošpodinj, predajalke za konditorijo, služabnika v Opatijo itd. itd.

Natančneje v pisarni. Potnina tu.

Kdor želi naravná
istrska vina
po nizki ceni kupiti, naj se zanesljivo obrne na (578-9)
C. Zalaznik, Pulj, via Castropola.
Vsestransko priznanje.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj
(posojilnica)
odda s 1. prosincem 1902 v najem
več prodajalnic
(štacun).

Prodajalnice so porabne za vsako trgovino. Reflektantom kaže, da si sami prostore ogledajo.

Pojasnila daje ustmeno in pismeno do 15. aprila t. l.

ravnateljstvo.

V Ptuj, dne 1. aprila 1900.

Mizarska zadružna
v Šent Vidu pri Ljubljani
se priporoča slavnemu občinstvu v naročitev
raznovrstne
temne in likane
sobne
oprave
iz suhega lesa, solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
V prav obilno naročitev se priporoča
Josip Arhar
(502-6) načelnik.

JOS. POGAČNIK
krojaški mojster v Radovljici št. 41 (718-1)

priporoča slavnemu občinstvu svojo delavnico za izdelovanje

raznovrstnih oblek
za gospode, uradniških uniform, salonskih, turističnih in kolesarskih oblek, havelokov itd. za spomladino in poletno sezono.
Različno blago, in sicer najmoderneje je vedno v zalogi.

Adrijatsko
morsko kopališče Sistiana.

Postaja:
Devin-Sistiana
avstrijske
južne železnice.

Lastnik: Knez Aleksander pl. Thurn-Taxis.
Klimatično zračno zdravilišče za celo leto. Iz Trsta 1/4 ure vožnje po železnici. Odlično bivališče pri zmernih cenah. Penzija. Dunajska kuhinja. Topla morska kopeli. Hotelski voz na postaji.

Ravnatelj Franc Gansmüller
poprej hotel Munsch in nadvojvoda Karl na Dunaji.

Velikonočni izlet v morsko kopališče Sistiana.

Živiljenska zavarovalnica v Gotha.

Stanje zavarovanj dne 1. februarja 1901:
792 1/2 milijonov mark.
Bančni fondi dne 1. febr. 1901: 528
Dividenda v letu 1901: 29 do 128% letne normalne premije, po starosti zavarovanja.

K pristopu vabi

(422-3)

Ed. Mahr.

Stanovanje

v 1. nadstropju v novi hiši na Kuhnovi cesti št. 21, obstoječe iz 3 parketiranih sob, kuhinje in posebnega lepotičnega vrta s paviljonom se odda s 1. avgustom za letnih 250 gld. (733-1)

Kaj je

Thermophori so posode, ki jedi in pihače brez kurjave po več ur ohranijo enakomerno tople in sveže po okusu.

Mlečni thermophori Toplo mleko celo noč!

Nočni mir se ne moti! Nevarnosti ognja ni nobene!

Mleko postane skoro popolnoma cime prosto!

Nobena mati ne daja svojemu otroku mleka drugače nego iz **thermophora**!

Thermophor - nosila za jedi, menaže za lov, posode vsake vrste.

Nič več mrzlih jedil!

Thermophori za postrežbo bolnikov: komprese, telesni ogrevalci, ogrevalniki, podnožne pručice, ročni ogrevalci.

Avstr.-ogr. Thermophor - podjetje na Dunaju. (671-2)

Prodajalnica: Anton Kanc, Ljubljana.

Svetovna razstava.
Paris 1900
Grand Prix.

Singer-jevi šivalni stroji
Singer-jevi šivalni stroji
Singer-jevi šivalni stroji
Singer-jevi šivalni stroji
Singer-jevi šivalni stroji

so neobhodno potrebni za domačo rabi in za industrijo.
so vzorni v konstrukciji in izdelavi. (723)
so v tovarniških podjetjih najbolj razširjeni.
so nedoseženi v delavni zmožnosti in trpežnosti.
so za moderno umetljivo vezenje najpripravnnejši.

Brezplačni poučni tečaji tudi v modernem umetljarem vezenji.

Šivalni stroji Singer Co. zahvalijo svoj svetovni glas izborni kakovosti in veliki delavni zmožnosti, ki od nekdaj odlikujejo vse njene izdelke. Vedno rastoči promet, najvišja odlikovanja na vseh razstavah in skoro 50letni obstanek tovarne nudijo najgotovejše jamstvo za dobrost naših strojev.

Singer-jevi elektromotori, specijelno za šivalne stroje, v vseh velikostih.

Singer Co., delniška družba za šivalne stroje
Sv. Petra cesta št. 6. Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6.

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo sodržajoča mineralna voda priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto. Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (712-1)

Kopališče Roncegno Južno Tirolsko, postaja valanganske železne, 1 1/4 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blatna, parna kopel, popolno zdravljenje z mrzlo vodo, elektroterapija, masaža, zdravilna gimnastika. Višina nad morjem 535 metrov, prekrasna lega, zaščitena proti vetrom, dišč, suh zrak, brez vegega prahu, stalna temperatura 18 do 22 stopinj. Zdravilišče prve vrste z obširnim lepim parkom, prekrasen razgled na dolomite, 200 sob za tuje, obedovalnice in bralne sobe, zdravski salon. Povod električna razsvetljava, zdravilska godba, lava-tennis. Športna izprehajališča, zanimivi izleti. Sezona maj-oktobar. Prospekti in pojaznila daje kopališko ravnateljstvo v Roncegenu.

(300-25)

Karbolinej

Patent Avenarius

Že 25 let preskušeno, les obvarjuječe sredstvo.

Pred ponarejanjem se svari.

Tovarna za karbolinej R. Avenarius

Amstetten na Niž. Avstrijskem.

Pisarna Dunaj, III/I, Hauptstrasse 18.

Prodaja L. Spoljarič, Ljubljana. (717-1)

Za Veliko noč

priporoča

Rudolf Kirbisch

slaščičar na Kongresnem trgu piruhe in atrape iz sladkorja in čokolade, fine bonbone in bonbonijere, čajno pecivo in cakes. (652-6)

Pince. – Tituli.

Potice fino nadevene.

Vina iz c. kr. dvorne kleti.

Francoski cognac.

Francoske likerje itd.

Zunanj naročila se izvršujejo točno.

Mestna občina v Kamniku

razpisuje za bodočo mestno hranilnico

službo uradnika

z letno plačo 1400 kron, katera se bo po daljšem zadovoljnjem poslovanju povišala. Opremljene prošnje z dokazili sposobnosti vlagati je **do 15. aprila t. l.** pri podpisanim županstvu.

Prositelji naj naznanijo, če zamorejo položiti kavcijo in v katerem znesku, ter naj izvolijo ob enem naznaniti, do katerega časa bi zmagli službo nastopiti.

Mestno županstvo v Kamniku

dné 31. marca 1901.

Luka Bergant s. r.

(679-3)

Dr. Fran Poček
kazenški zagovornik

pišarna gosp. dr. Frana Papeža,
Ljubljana, Valvazorjev trg.

(515-3)

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filiala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1 | Pešta, Franz-Josefspl. 5,6

v hiši društva.

Društvena akcija dné 31. decembra 1899 Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1899 Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za nazaj-kupe itd. od obstajanja družbe (1848)

Med letom 1899 je društvo izpostavilo 5838 polic z glavnico Za špecialno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do dné 31. decembra 1899 založilo vrednostnih papirjev v znesku nom. **kron 20,359.000-**

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekti in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani pri Guido Zeschko vila nasproti „Narodnemu domu“.

Št. 73.

Razpis učiteljskih služeb.

Na novoustanovljeni III. mestni deški petrazredni ljudski šoli v Ljubljani, ki se odpre dné 16. septembra 1901, je stalno popolnit mesto

nadučitelja in štirih učiteljev

s službenimi prejemki, kakor jih ustanavlja zakon z dné 14. maja 1898, dež. zak. št. 25

Prosilci naj vlože svoje prošnje **do 14. maja 1901** po predpisani potu

pri zdolaj navedenem šolskem oblastvu.

Po določenem roku dospele ali nedostatno opremljene prošnje se ne bodo upoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dné 4. aprila 1901.

železo za stavbe, traverze, železniške šine, štorje za strop, sveži roman in portland cement, štedilnike nove vrste (že obzidane), razne okove v veliki izberi po najnižjih cenah pri

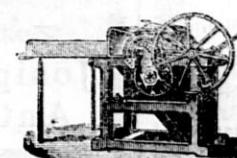
Karel Kavščka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino na drobno in na debelo

Ljubljana

Dunajska cesta štev. 16.

Slovenski ceniki strojev brezplačno in franko!

Velika zaloga najboljših poljedelskih strojev kakor: mlatilnic, gepeljnov, slamoreznic, jeklenih plugov, posnemalnikov za mleko itd.

(728-1)

Razpis natečaja.

Na petrazredni c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji je stalno popolnit

mesto učitelja

z dohodki IV. plačilnega razreda idrijskega učnega osobja, t. j. z letno plačo 1000 K, aktivitetno doklado letnih 200 K in pravico do 6 petletnic po 100 K.

Prosilci naj lastnoročno pisane prošnje z dokazom učne sposobnosti za ljudske šole z nemškim in slovenskim jezikom predpisanim potom

do 30. aprila 1901

pri podpisanim c. kr. rudniškim ravnateljstvu vlože.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji

dne 1. aprila 1901.

(719)

P R E M I E R

kolesa

znamka
(658-2)

The Premier Cycle Co. Ltd.

Coventry
Angleško

Odlične novosti.

Heb (Eger)
in Dunaj

→ Cene brez konkurence. ←

Zastopnik: Fr. Čuden, trgovina z bicikli v Ljubljani.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez odbitka rentnega davka, katerega posejilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razen nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (2008-14)

Poštnega hranilnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Spreten knjigovodja

in dopisnik za slovenski, hrvatski in nemški jezik, želi svoje dosedanje neodkazano mesto premeniti s trajnim nameščenjem.
Blagohotne ponudbe pod "Stabil" na upravnštvo "Slov. Naroda". (699-4)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Priznano najbolje sredstvo proti kurjim očesom, žužjem itd. itd.

Glavna zaloge:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahte-
vajte Luser-jev obliž za turiste
po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Merdetschiger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (627-3)

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledete predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinješih namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilie iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktoria čašic za podklade;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo **gld. 6'60.**

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 42 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni sleparji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, katerever ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to

krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (2116-23)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znevezek naprej vpošije.

Cistilni prašek za nojo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s posiljavijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako [zadovoljen].

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako

koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamil Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Najboljša uporaba mleka!
Kar največ in najfinješega Surovega & masla!
Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj;
v Parizu 1900 "Grand-Prix".

1/4 milijona tacih strojev v rabi!

Uravnujejo se pasterizérskie naprave za transport mleka.

Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo.

Popolne oprave za dobivanje sirotke na roko in parno moč.

Načrti proračuni.

(470) Akcijska družba (6)

Alfa-Separator

Dunaj, XVI. Gangbauergasse 29.

Cenik, poučne brošure brezplačno.

VABILO

na

XX. OBČNI ZBOR

"Kmetske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani"

kateri se bode vršil

dne 9. aprila t. l. ob 2. uri popoludne

v zadružni pisarni na Marije Terezije cesti št. 1.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja,
2. Poročilo blagajnika,
3. Poročilo nadzorstva,
4. Odobrenje letnega računa,
5. Volitev: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja,
6. Predlogi društvenikov.

V Ljubljani, dne 30. marca 1901.

Ravnateljstvo.

Bilanca

za upravno leto 1900.

Passiva.

Activa.

1 Račun blagajne:	2 Račun deležev:	3 Račun deležev:
Gotovina dne 31. decembra 1900	97507 91	Stanje glavnih deležev 31. dec. 1900 = 100 à K 200—
denarnih zavodov:	754470 79	Stanje opravil. delež. 31. dec. = 132 à K 10 — 1156 à K 2
Stanje 31. decembra 1900. Naložen denar	4000	30914 03
vrednostnih listin:		Posebni rezervni zaklad 31. decembra 1900
Stanje 31. decembra 1900		17651 77
posojil:		pokojninskega zaklada:
a) na hipoteke	K 1,638.940—	Stanje 31. decembra 1900
b) na menice	328.024—	K 2,929.947.11
c) na zastavna pisma	11.460—	Kapitalizovane obresti
d) v tekočem računu	257.300—	104.366.15
prehodnih zneskov:	2235724—	3034313.26
Stanje 31. decembra 1900	743 79	obresti:
inventara:	867 15	Za leto 1901. predplačane obresti posojil
obresti:	38010 71	izgube in dobička:
Zastale obresti posojil	3131524 35	Cisti dobiček za leto 1900
		13869 91
		3131324 35

Izkaz izgube in dobička

za upravno leto 1900.

Kredit.

Debet.

1 Račun obresti:	1 Račun obresti:
Izplačane obresti hranilnih vlog	8508 34
Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	104366 15
Za leto 1901 naprej plačane obresti posojil	9292 39
V letu 1900 za leto 1899 prejete obresti posojil	23944 06
upravnih troškov:	10014 51
V letu 1900 znašajo upravni troški	2097 46
davka:	96 35
inventara:	13869 91
obresti:	172189 17

Denarni promet

Prejemki. od 1. januarja do 31. decembra 1900 = K 14,034.930.75

Izdatki.

1 Račun blagajne:	1 Račun deležev:
Gotovina v blagajnici 1. januvarja 1900	80327 12
deležev:	532—
Vplačani opravilni deleži	3
reservnega zaklada:	4
Dvigene obresti glavnega rezervnega zaklada	1236 79
Vrednostne listine	4000—
Dvigene obresti posebnega rezervnega zaklada	986 93
pokojninskega zaklada:	5 99
Dvigene obresti	50 99
hranilnih vlog:	6 20
Vložene hranilne vloge	2010254 87
posojil:	7 10
Vrneni posojila	676521—
obresti:	8 13
Prejete obresti posojil	93883 49
Prejete zamudne obresti	1367 31
denarnih zavodov:	9 15
Vplačani dohodki	1485 12
upravnih dohodkov:	10 17
Vplačani dohodki	2097 46
denarnih zavodov:	11 20
Dvigene glavnice	4168519 20
obresti:	12 22
Dvigene obresti naloženega denarja	26881 32
prehodnih zneskov:	13 24
Vrneni prehodni zneski	173 19
	14 26
	15 28
	16 30
	17 32
	18 34
	19 36
	20 38
	21 40
	22 42
	23 44
	24 46
	25 48
	26 50
	27 52
	28 54
	29 56
	30 58
	31 60
	32 62
	33 64
	34 66
	35 68
	36 70
	37 72
	38 74
	39 76
	40 78
	41 80
	42 82
	43 84
	44 86
	45 88
	46 90
	47 92
	48 94
	49 96
	50 98
	51 100
	52 102
	53 104
	54 106
	55 108
	56 110
	57 112
	58 114
	59 116

Ženitev!

Damam in gospodom, ki se hočjo omožiti, oziroma oženiti, pa nimajo priložnosti napraviti primernega znanja, nudi se prilika, to storiti danes že modernim potom posredovanja. — Ponudbe (v slovenskem ali nemškem jeziku) z naznanim razmer in če mogoče s sliko opremljene, dopošljajo naj se pod „Viola“ na Dunaj, VII. Zieglergasse poste restante. — Diskrecija zajamčena, za odgovor priložiti je znamko.

Za stariše in varuhe!
Za gospice in vdove vsake starosti!

Slediči gospodje iščijo pripravnih nevest:

Posestnik, okoli 50 let star, zdrav in čvrst, s premoženjem okoli 140.000 K.

Posestnik trgovec in gostilničar, 25 let star in premožen.

Trgovec, 30 let star, z obsežno, dobro idočo trgovino.

Trgovec, okoli 45 let star, z izbornim kupčijo brez dolga v nekem glavnem mestu.

Uradnik, 30 let star, z letno plačo 2400 K.

Ponudbe se prosijo prej ko prej pod „Viola“, Dunaj VII., Zieglergasse, poste restante.

Kufekejeva moka za otroke

od avstro-oogrskih, nemških itd. avtoritet priporočena
načolja in najcenejša hrana za zdrave in načrevne bolne otroke.
Dobiva se v lekarnah, drogurijah ter v tovarni R. KUFEKE DUNAI VI/2

(611-2)

(613-3)

Solnčnike

v največji izberi po naj-
zmernejših cenah

priporoča

L. Mikusich

Ljubljana, Mestni trg 15.

Kisova esenca Vinacet daje,
z vodo zalita, najzdravejši, naj-
trpežnejši in najokusnejši kis.

Mala steklenica za 5 do 10 litrov kisa K 1—
Velika " " 20 " 40 " " 3.

Dobiva se v špecerijskih,
delikatesnih in drogerij-
skih prodajalnah.

Pazi
naj se na
varstveno
znamko.

(711-1)

Kwizda

korneuburški redilni prašek za živino.

Dietetično sredstvo za konje, govejo živo in ovce. Približno 50 let v večini hlevov v porabi, pri nedostatkih slasti do krme, slabem prebavljanju, za izboljšanje mleka ter pomnožitev mlečne obilnosti krav. Cena: I zavoječek K 1-40, 1/2 zavoječka K -70. Prsten le zgorajšnjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloge: II. (1363-12)

Fr. Iv. Kwizda, c. in kr. avstro-oogrski, kralj. rumenski in knež. bolgarski dvorni dobavitelj.

Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Najboljše črnilo svetá!

Kdo hoče obutalo ohraniti lepo blešeče in trpežno, naj kupuje samo Fernolendt čreveljsko črnilo

za sveta obutala samo

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsod.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloge: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pa pa St. Fernolendt.

Rodoljubi pozor!

Naredno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovojšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surevo maslo po najnižjih cenah in v najboljšej kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cena po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno zadružno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

zastopnik na ljubljanskem trgu

za Kranjsko, Koroško in Štajersko.

Pogoji ugodni. — Ponudbe naravnost na gorenji naslov.

(561-7)

„Andropogon“

je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi veseli izkušenji zajamčeno neškodljivo tekočina, ki zadrži izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravnvo barvo.

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

* Dobri se v vseh mestih in večjih krajev dežele.

Glavna razpoljalitev pri iznajditelju:

P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloge v Ljubljani pri g. Vaso Petričiu in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rantu v Kranju.

Kje je največji naval?

Pri Bernatoviču „v angleškem skladišču oblek“

v Ljubljani, na voglu Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Zakaj?

Ker se tam lahko kupi čudovito po ceni jako lepe, trpežne, dobro delane in lepo prikrojene obleke za gospode in dečke, kakor tudi velerodne, fine konfekcije za dame in dekleta.

!Prvi kranjski konjak iz dolenjskih vin!

Odkovan za svoja vina in konjak pri dunajski jubilejski razstavi 1898. leta.

(488-2)

Podpisanci priporoča svojo zaloge pristnega dobro obležanega

konjaka iz dolenjskih vin

v steklenicah, nadalje svojo zaloge dobre, pristnih in starih

dolenjskih vin iz američanskih cepljenih in starih trt

Opozarja se na ter pelinkovca.

uzgani probek

A. I. Wutscher

Brezovica, Št. Jernej, Dolenjsko.

Dobiva se pri g. J. Praunseiss-u v Ljubljani.

!Brinovec in slivovec v steklenicah!

Blaž Jesenko

Ijubljana, Stari trg št. 11.

Zaloge vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd.

po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stavne samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Bicikle in v to stroku spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

Vnana narodila se točno izvrš.

Kdo kupuje sukneno blago

ogleda naj si novo urejeno sukneno skladisčje tvrdke

R. Miklauc

Ijubljana, Špitalske ulice št. 5

kjer se lahko prepriča o

cenah brez primere.

Glavno skladisče

Loškega ševoita (sukna)

katero blago je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah.

Sukneni ostanki različnih vrst za polovicne cene.

Vzorce pošilja na zahtevanje poštnine prost.

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

15

Stavišča na prodaj.

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dnem 5. t. m. bode v ponedeljek, dne 22. aprila 1901 ob 10. uri dopoludne mestna občina ljubljanska deset svojih, v Ljubljani med Dunajsko cesto ter med Dalmatinovimi, Cigaletovimi in Sodniškimi ulicami ležečih stavišč potom javne dražbe vnovič prodala.

Dražba se prične ob navedeni uri v mestni dvorani (Mestni trg št. 1) in se bodo stavišča izklicala s ceno 20 K za štirjaški meter.

Kdor se bode vdeleževal dražbe, položiti bo moral pred pričetkom iste 1000 K vadiva v roke dražbenega voditelja.

Razdelitveni načrt stavišč zamore se ob navadnih uradnih urah ogledati pri magistratnem gospodarskem uradu, kjer se izvedo tudi natančni pogoji dražbe.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 18. marca 1901.

Pričetek krojaške obrti!

Podpisani uljudno naznanjam spoštovanemu občinstvu in preč. duhovščini, da sem pričel na Mestnem trgu št. 20

Samostojno izvrševati krojaško obrt

ter se priporočam v izdelovanje vsakovrstnih moških oblek po najnovejši modi. Mero za obleko vzamem tudi na domu naročnika.

Za mnogobrojna naročila se priporočam

z odličnim spoštovanjem Alojzij Žvan,

krojač, Mestni trg št. 20

(363-3)

Razpis službe.

Mestni magistrat ljubljanski vsled sklepa občinskega sveta z dne 27. t. m. razpisuje vnovič v popolnitev izpraznjeno službo

magistratnega konceptnega praktikanta

z letnim adjutom 1200 kron.

Posebni zahtevi za podelitev te službe so:

1. dovršene pravno in državnoznanstvene študije in z dobrim uspehom prebiti 3 teoretični državni izpit;

2. z dobrim uspehom napravljeni praktični izpit za praktično poslovanje.

Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študijami in dvema državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku enega leta izkažejo, da so z dobrim uspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisejo šele potem ko zadoste temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost (§ 30).

V teku 2 let po dnevu zaprisega mora za konceptno službovanje vsprejeti uradnik z uspehom napravljeni praktični politični izpit, sicer se ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred uspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjeme od zgoraj omenjenih določb so dopušcene glede tach slujb, katere zahtevajo druga posebne strokovnjaške zvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahteva sposobnost za politično poslovanje. (§ 29 odst. 2. obč. r.)

Z dokazili opremljene prošnje vlagajo naj se pri mestnem magistratu do 12. dne aprila t. l.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 29. marca 1901.

Najnovejše in najboljše v klobukih

za gospode in dečke

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn

priporoča v najbogatejši izberi in po najnižjih cenah

C. J. HAMANN
Mestni trg štev. 8.

Zaloga klobukov

(621-4)

o. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn

W. Ch. Pless, Dunaj in J. Pichler, Gradec.

Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni napovedi oblike izdelujejo in se vzprejemajo stari klobuki za barvanje in modernizovanje.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme
in poverjeni začetnik ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelkov po najnovejši fasoni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladu.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbujte vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnem uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov.

15

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

— urar —
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur
slatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilik in salonskih ur, vse samo dobre do najfinnejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 15

Popravila se izvršujejo načno.

Prva kranjska tovarna sadnih destilatov in pristnega žganja

priporoča svoje edino pristne izdelke kakor: destilat iz benzina, destilat iz dimnula, to le v buteljkah, dalje je slivovec iz domaćih češpalj in karinjevec v sodčkah in manjših množinah in druge destilate.

Garantira se za pristnost destilatov, vse gorkim potom brez spirita.

Prekupec večjih množin ugodni pogoji in popust.

Išče se zastopnik za jugoslovanske dežele v Ljubljani.

♦ Pogoji ugodni. ♦

Lastnik tovarne: Franjo Petsche, Staritrg pri Rakeku.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

— Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. —

St. 10.911

Volitveni razpis.

V smislu § 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano daje se na znanje, da se bodo

Ietošnje dopolnilne volitve

v občinski svet vršile v veliki dvorani „Mestnega doma“ na Cesarja Jožefa trgu in da bodo volili:

dne 22. aprila III. volilni razred;
dne 24. aprila II. volilni razred;
dne 26. aprila I. volilni razred;

vselej od osmih do dvanajstih dopoludne.

Tretji in drugi volilni razred bodeta volila v dveh oddelkih in pripadajo prvemu oddelku volilci od A-L, ki bodo imeli dohod na volišče po stopnjicah ob Strelških ulicah, drugemu oddelku pa volilci od M-Z, ki bodo imeli dohod po stopnjicah nasproti mestne ledene.

Ako bodo treba očje volitve, vršila se bodo dan po prvi volitvi, to je dne 23., oziroma 25. in 27. aprila t. l. ravnotam, kot prvočna volitev in tudi od osmih do dvanajstih dopoludne.

Iz občinskega sveta izstopijo letos nastopni gospodje občinski svetovalci, in sicer izmed izvoljenih:

- a) iz III. volilnega razreda: Anton Klein in Josip Kozak;
- b) iz II. volilnega razreda: Anton Komovc, dr. Danilo Majaron, Andrej Senekovič in Anton Svetek;
- c) iz I. volilnega razreda: dr. Matija Hudnik, Josip Lenč, Elija Predovič in dr. Josip Starč.

Med letom se je odborništvo odpovedal gospod občinski svetovalec Fran Pavlin, ki je bil lani v II. volilnem razredu izvoljen za čobo treh let, in je umrl g. občinski svetovalec Jan Dejak, ki je bil lani v I. volilnem razredu izvoljen tudi za čobo 3 let.

Ker je upravo sodišče zaradi tajnega skrutinija z razsodbo ddo. 18. januarjai t. l. št. 466, razveljavilo dopolnilne volitve iz I. 1899. v III. in v II. razredu, na podlagi katerih so bili izvoljeni za občinske svetovalec gospodje, in sicer: v III. razredu: Jakob Dimnik, Fran Mally, Josip Prosenc, Ivan Tost in Josip Turk, v II. razredu pa: Ivan Hribar, dr. Lovro Požar, Ivan Šubic in dr. Ivan Tavčar, izpraznjenih je za dobo jednega leta tudi omenjenih devet mandatov.

Voliti bo torej III. volilnemu razredu sedem (dva za tri in pet za eno leto); II. volilnemu razredu devet (štiri za tri, enega za dve in štiri za eno leto), I. volilnemu razredu pet (štiri za tri in enega za dve leti) občinskih svetovalcev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 28. marca 1901.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

in poverjeni začetnik ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelkov po najnovejši fasoni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladu.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbujte vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnem uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov.

15

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-

skih in potnih daljno-

gledov, kakor tudi vseh

optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparativ.

Vsa v to stroku spadajoča popravila

in vnačja naročila točno in eno.

15

Sv. nih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s sukninem, platnenim in manufak-

x x x turnim blagom x x x

Hugo Ihl

x x x v Ljubljani x x x

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzori na zahtevanje poštnine prosti.

Jožef Perhauc

v Ljubljani, Dunajska cesta 6
c. kr. koncesionirana

pisarna za promet posestev

se priporoča

za izvršitev nakupov in prodaj graščin, v deželnih deski vpisanih posestev, tovarniških stabešmentov, mestnih, najemniških in rodbinskih hiš, vili in realitet vsake vrste.

Istotam je tudi koncesionirana pisarna za informacije. (586-3)

Odlikan s kolajno na pariški razstavi leta 1900.

Vse vrste 2450-8

tamburic

priporoča tvrdka

J. Stjepušin

v Sisku

na Hrvatskem.

Ilustr. ceniki

ne pošiljajo na zahtevo franko.

Odlikan s kolajno na budapestanski razstavi leta 1896.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Lo-reley-lasmi dobila sem jih vsled 14mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslavitejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, pospešuje rast istih, poživlja lasnik, pospešuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že pri kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam načaren lešek ter polnost in obranite pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld. Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošije ali pa s poštnim po-

vzetjem po vsem svetu iz tovarne, kamor naj se pošiljajo vsa naročila. (193-11)

Ana Csillag

Dunaj I, Seillergasse št. 5.

Vari. numba: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarnje v Pragi priznano izborno, bolečine tolazeče mazilo; po 80 h, K 1:40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. (2498-19)
Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnje, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu

v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

23-11 CHOCOLAT

SUCHARD

Svetovna razstava 1900

GRAND PRIX

Najvišje odlikovanje.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatni

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 375
Prava srebrna remontoarka 580
Prava srebrna verižica 120
Nikelnasti budilec 195
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlo, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2011-32)

Ilustrirani katalog zastonji in poštne prosto.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno *

* tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani dvornega založnika Nj. Svetosti papeža

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po II. 12 in več stekleničic. (1368-28).

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hлади.

V pušicah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošije naprej gld. 1:58, se poslujejo 4/1 pušice, ali za gld. 1:68 6/2 pušic, ali za gld. 2:30 6/1 pušic, ali za gld. 2:48 9/2 pušic franko na vse postaje avstro-ogrsko monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito depozitno varstveno znamko.

Glavna zaloge:

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črem orlu“

Praga

Malá strana, ogel Nerudova ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-

detschläger, J. Mayr. 1742-16

Prva štrocna pletilnica

pripomoček za stroke

priporoča iz najfinijega flora in iz Macco-preje lastno izdelane obuvice, ženske in otroške nogovice in vsa v to stroko spadajoča dela.

Tam se tudi pripeljejo stare nogovice.

Prva konfekcija za stroke

priporoča svoje lastno izdelane otroške oblekice, jopice, pelerine, obleke za dečke, avbice, čepice, ki so v največji izberi vedno na skladnišču.

Jmenovani predmeti se izdelujejo tudi po meri.

(632-3)

Ana Haring

Dvorni trg št. 1, nasproti „Narodne kuvarne“.

Velika zaloga

(101-25)

pristnih Jos. Reithoffer sinov

Pneumatik
katere nudim po insti-
centi, kakor tovarna.

Styria, Helikal,
Austria, Stefani-
koles.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Češnik & Milavec

Ljubljana

Špitalske — Lingarjeve ulice

opozarjata slavno p. n. občinstvo v mestu in na deželi pri nakupovanju

pomladanskega in letnegega blaga za obleke

na svojo

izvanredno lepo in bogato
zalogo.

Cene najnižje!

(592-3)

